

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: maandag 1 mei 2023 14:11
To: [redacted]
Subject: RE: Concept rapportages Kostentoedeling 2024

Eens met [redacted] dat het een ingewikkelde materie is. Wel fijn om te lezen (H4 was uiteindelijk verhelderend voor mij) dat het bestuur uiteindelijk ook de ruimte heeft om de tarieven enigszins gelijk te laten.
Geen vragen verder.

Groet,

J

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 26 april 2023 16:43
Aan: [redacted]; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Concept rapportages Kostentoedeling 2024

Hallo

J

In de bijlagen twee concept-rapportages van TAUW in verband met de nieuwe kostentoedeling met ingang van 2024. Willen jullie de rapporten kritisch doornemen en eventuele vragen, opmerkingen aan mij doorgeven. Dit kunnen we dan meenemen in de eerste bespreking met TAUW.

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

[redacted]

From: [redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted]@WET>
Sent: maandag 1 mei 2023 15:36
To: [redacted]@tauw.com; [redacted]
Subject: RE: Bespreken conceptrapportages Wetterskip Fryslan
Attachments: R001-1290490MJS-V01 opmerk [redacted].docx; Berekening kostentoedeling 2024.xlsx

Hallo [redacted]

Ik heb het concept-rapport doorgenomen en ook enkele collega's gevraagd om kritisch mee te lezen. Het conceptrapport met de gemaakte opmerkingen heb ik bijgesloten. Twee vragen zijn wat ons betreft het belangrijkste:

- Het gebruik van de BGT zorgt voor een flinke verschuiving tussen de verschillende soorten wegen en een lagere oppervlakte spoorwegen. Hoewel de waarde van agrarische grond is gestegen (van 47.000 naar 52.595) zorgt de verschuiving in de categorie wegen en de daling van oppervlakte spoorwegen toch voor een daling van de totale waarde van ongebouwd ten opzichte van 2018. In paragraaf 3.2 Oppervlaktebepaling staat de volgende zinssnede: "zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat". **Is het toegestaan om net als in 2018 gebruik te maken van de Top10NL en de BGG om de oppervlakte te bepalen?**
- In tabel 3.2 staat bij de waarde gebouwd een bedrag van € 87.752.000.000. Dit is de WOZ-waarde die gebruikt is voor de aanslagoplegging over het jaar 2022. Deze WOZ-waarde heeft als peildatum 1-1-2021. Voor 2023 werd in de begroting rekening gehouden met een WOZ-waarde van € 97.785.000.000. De peildatum van deze WOZ-waarde is volgens mij 1-1-2022. Dit betekent dat het aandeel van Gebouwd in de kostentoedeling nog groter wordt dan het aandeel van 52,8% wat nu in hoofdstuk 4 wordt gepresenteerd. Uit bijgevoegde berekening blijkt dat Gebouwd dan naar een aandeel van 54,3% gaat, een procentuele verhoging ten opzichte van het huidige kostenaandeel van ruim 14%. **Ik ga deze cijfers (WOZ-waarden) nog een keer voorleggen bij het NBK om na te gaan of ik de juiste denkwijze hanteer.**

Willen jullie de gemaakte opmerkingen/vragen beoordelen en het rapport aanpassen waar nodig? Het lijkt mij dan goed om op zo kort mogelijke termijn het rapport dan (digitaal) te bespreken.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: donderdag 20 april 2023 14:54
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Bespreken conceptrapportages Weterskip Fryslan

Goedemiddag [redacted]

In voorbereiding van het overleg hierbij alvast het concept rapport. De doorkijk naar het nieuwe belastingsysteem volgt volgende week.

Graag horen we nog wanneer het overleg voor jullie uitkomt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]



From: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Sent: dinsdag 18 april 2023 15:34
To: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: Bespreken conceptrapportages Weterskip Fryslan

Dag [redacted]

Volgens planning zouden wij komende week de conceptrapportages kunnen gaan bespreken. Ik zou hiervoor graag een datum in willen plannen. Zouden jullie dinsdag einde middag kunnen in een digitaal overleg? Mocht dit niet lukken is wellicht maandag 1 mei ook een optie voor ons. Hoor graag wat er mogelijk is, dan plan ik wat in. Ik zal [redacted] dan ook uitnodigen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133

7400 AC Deventer

M [REDACTED]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag





Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024

20 april 2023

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	[REDACTED] J
Auteur(s)	[REDACTED] J
Tweede lezer(s)	[REDACTED] J er [REDACTED] J
Projectnummer	1290490
Aantal pagina's	15
Datum	20 april 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ingezetenen.....	5
2.1	Wettelijk kader.....	5
2.2	Berekening ingezetenaandeel.....	5
3	Berekening waardeverhouding watersysteemheffing.....	6
3.1	Waardebepaling	6
3.2	Oppervlaktebepaling	8
3.3	Waardeverhouding watersysteemheffing	11
4	Categorale kostentoedeling watersysteemheffing.....	12
5	Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf.....	14
5.1	Oppervlakte wegen in een kostentoedeling	14
5.2	Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen.....	14
5.3	Conclusie.....	15
Bijlage 1	Overzicht gebruikte referentiegegevens	
Bijlage 2	Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand	
Bijlage 3	Tabellen	

1 Inleiding

Met de invoering van de Waterschapswet zijn vanaf 1 januari 2009 regels van kracht om de bijdragen van de diverse categorieën belanghebbenden in de kosten van het watersysteembeheer vast te stellen. Door het Wetterskip Fryslân is aan TAUW gevraagd de meest recent berekende waardeverhouding te herzien en daarbij rekening te houden met actuele waarde gegevens en actuele oppervlakten.

De laatste kostentoedelingsverordening waarvoor de waardeverhouding is herzien dateert uit 2018. Deze kostentoedelingsverordening is in 2018 vastgesteld en vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar wat aanvangt op 1 januari 2019 met peildatum 1 januari 2018. Er is een wettelijke verplichting om de kostentoedelingsverordening eenmaal in de vijf jaar te herzien. Om deze reden is het noodzakelijk om in 2023 een nieuwe kostentoedelingsverordening vast te stellen.. Op basis van de resultaten uit voorliggend onderzoek kan een nieuwe kostentoedelingsverordening voor het jaar 2024 en volgende jaren worden vastgesteld. Het is mogelijk dat door een aanpassing van het belastingstelsel er in 2024 opnieuw een kostentoedelingsverordening voor het jaar 2025 en verder moet worden vastgesteld op basis van de nieuwe regelgeving.

Voor het actualiseren van de waardeverhouding van de watersysteemheffing wordt verwezen naar twee jaren, op basis waarvan de berekening van de waardeverhoudingen heeft plaats gevonden:

- 2018: deze getallen zijn gebaseerd op de vigerende kostentoedelingsverordening met als peildatum 1 januari 2018
- 2022: voorliggend onderzoek op basis van peildatum 1 januari 2022, dit is de maximale mogelijkheid voor een ingangsdatum van 1 januari 2024.

De gehanteerde methoden worden door TAUW voor verschillende andere waterschappen toegepast bij kostentoedelingsonderzoeken en zijn gebaseerd op het wettelijk en praktisch kader vastgelegd in de Waterschapswet en bijbehorende informatie.

Dit rapport begint in hoofdstuk 2 met de berekening van de bandbreedte van het ingezetenaandeel. Daarna volgt een beschrijving van de volledige herziening van de waardeverhouding van de watersysteemheffing in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt de categorale kostentoedeling watersysteemheffing. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven over het verschil tussen het areaal wegen in een kostentoedelingsonderzoek en het areaal wegen waarover belasting wordt geheven.

2 Ingezetenen

Binnen de watersysteemheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een solidariteitsdeel en een profijtdeel. Het solidariteitsdeel wordt opgebracht door de ingezetenen in het waterschapsgebied. Het profijtdeel wordt toebedeeld aan de eigenaren van onroerende zaken op basis van de waardeverhouding. Een kostentoedeling start met het vaststellen van het ingezetenenaandeel.

2.1 Wettelijk kader

Vanuit het oogpunt van belang-betaling wordt het ingezetenenaandeel in de kosten van de watersysteemheffing gekoppeld aan de gemiddelde inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²).

In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- a. Het ingezetenenaandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- b. Het ingezetenenaandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- c. Het ingezetenenaandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

Het Algemeen Bestuur kan, op grond van artikel 120.3 van de Waterschapswet de genoemde maximale percentages in bijzondere omstandigheden verhogen tot 40 %, 50 % respectievelijk 60 %. De wetgever heeft hierbij, zo blijkt uit de toelichting op de model-kostentoedelingsverordening, gedacht aan waterschappen met een relatief groot aandeel natuurterreinen (bijvoorbeeld meer dan 25 % van het beheergebied) en aan waterschappen met een zeer grote inwonerdichtheid (meer dan 1.250 inwoners per km²). Door het bestuur kunnen ook andere argumenten worden gehanteerd om af te wijken van de genoemde maximale percentages.

2.2 Berekening ingezetenenaandeel

De gemiddelde inwonerdichtheid¹ van het beheergebied van Wetterskip Fryslân wordt geschat op 191 inwoners per km². Met deze inwonersdichtheid valt het waterschap onder de categorie 20 % tot 30 %. In de laatste kostentoedelingsverordening is door het Wetterskip Fryslân bestuurlijk vastgesteld dat het ingezetenenaandeel 28 % bedraagt. Om deze reden wordt in dit onderzoek uitgegaan van een ingezetenenpercentage van 28 % bij de berekening van de categorale waardeverhouding (zie hoofdstuk 4).

Eventueel onderbouwing van 28% opnemen.

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1%
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	1%
Totaal	28%

¹ bron: <https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/> geraadpleegd 14 april 2023

3 Berekening waardeverhouding watersysteemheffing

Een kostentoedelingsonderzoek wordt vervolgd met het berekenen van de waardeverhouding door de waarde en oppervlakte te bepalen van de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd.

De waardeverhouding tussen de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd voor de watersysteemheffing is gebaseerd op de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008). De Handleiding beschrijft vooral de berekening van de waardeverhouding met de onderliggende uitgangspunten. De Geowijzer beschrijft welke bronnen gebruikt kunnen worden voor de berekening van de oppervlakte per (ongebouwde) belangencategorie. Daar waar afgeweken wordt van deze Geowijzer, doordat er bijvoorbeeld wijzigingen plaatsvinden in de bronbestanden, wordt dat bij de desbetreffende bronbestanden toegelicht. Voor het bepalen van de waardeverhouding is verder de Taxatiewijzer, die de waarde van de openbare landwegen en spoorwegen berekent, van belang. De Taxatiewijzer is in opdracht van de Unie van Waterschappen ontwikkeld met als doel de waarde van (spoor)wegen transparant en op uniforme wijze te berekenen.

3.1 Waardebepaling

In deze paragraaf wordt de waardebepaling per categorie nader toegelicht. In tabel 3.2 is de waarde per belangencategorie (per hectare) weergegeven.

Waarde (spoor)wegen

Voor de waarde van de (spoor)wegen is de Taxatiewijzer geüpdatet naar peildatum 1 januari 2022². De resultaten uit de Taxatiewijzer zijn toegespitst op de situatie binnen het beheergebied van het waterschap waarbij rekening wordt gehouden met regionale kenmerken (type wegen) en waterschapsspecifieke kenmerken (grote kunstwerken)³.

De waarde verandert tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 voor wegen met gemiddeld +20,8 % en voor spoorwegen stijgt deze 38,6 %. De stijging is te verklaren door de flinke stijging van arbeid en specifieke grondstofprijzen (zoals onder andere staal en asfalt) voor wegen en spoorwegen. De stijging van asfaltprijzen in combinatie met een grote invloed van kunstwerken/constructies, die ook stevig in prijs stijgen, leidt voornamelijk bij de autosnelwegen tot een forse stijging. Het onderliggend wegennet stijgt minder hard, vanwege een kleinere invloed van kunstwerken/constructies en het meer voorkomen van open verhardingen. Deze open verhardingen zijn conform de cijfers van het CBS ook minder hard gestegen.

Waarde agrarische en overige gronden

Voor het bepalen van de agrarische grondprijs zijn de verhandelde percelen op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf

² Kenmerk: Model Taxatiewijzer- K001-1290490EMD-V01. In opdracht voor Wetterskip Fryslân

³ Voor meer informatie over de uitgangspunten van de Taxatiewijzer wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk: R001-1262738MTV-V01-nda-NL

Kenmerk R001-1290490MJS-V01

- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Verhandelde percelen met extreem hoge en lage prijzen zijn volgens een statistische methodiek uitgesloten. Het Kadaster geeft aan dat zij landelijk vaste statistische uitsluitingscriteria hanteren voor verhandelde percelen met extreem hoge of lage prijzen. Dit betreft een koopsom < EUR 10.000,00/ha en > EUR 200.000,00/ha. Deze uitsluitingscriteria zijn bedoeld om niet-representatieve transacties uit te sluiten.

De grondprijs binnen het beheergebied is gestegen tot EUR 52.595/ha op 1 januari 2022 tegenover een grondprijs van EUR 47.000/ha op 1 januari 2018. De waarde van de agrarische en overige gronden is tussen 2018 en 2022 gestegen met 11,9 %. De schaarste aan grond leidt bij grondgebonden agrarische bedrijven zoals melkveehouderij- en akkerbouwbedrijven tot een enorm vermogensbeslag. Grond is voor die sectoren immers een noodzakelijk productiemiddel⁴.

Ten opzichte van 2018 zien wij een lichte daling in 2020 van de waarde per hectare voor agrarische en overige gronden na een eerdere afvlakking, hierna stijgen de waarden weer. Zie tabel 3.1 voor de kengetallen van 2020, 2021 en 2022.

Tabel 3.1 kengetallen agrarische gronden van 2020, 2021 en 2022 aangeleverd door Kadaster

01-01-2020 / 31-12-2020		01-01-2021 / 31-12-2021		01-01-2022 / 31-12-2022	
Akten	173	Akten	181	Akten	195
Percelen	413	Percelen	520	Percelen	495
Gemiddelde Grondprijs	€ 46.847	Gemiddelde Grondprijs	€ 52.595	Gemiddelde Grondprijs	€ 57.351
Oppervlakte	953 ha	Oppervlakte	1.272 ha	Oppervlakte	1.340 ha

Waarde bouwpercelen

De waarde van de bouwpercelen moet op grond van artikel 6.7 van het Waterschapsbesluit worden bepaald op basis van de waarden die voor de binnen het gebied van het waterschap gelegen bouwpercelen op de voet van de wet WOZ zijn vastgesteld.

In de praktijk worden WOZ-gegevens van bouwpercelen niet centraal bijgehouden. Omdat de gegevens uit de WOZ niet beschikbaar zijn, is de waarde bepaald op basis van de websites

⁴ <https://www.veld-post.nl/artikel/642724-grondprijs-in-noord-nederland-stijgt-met-vier-procent/#:~:text=Over%20heel%202022%20is%20de,bouwland%20op%2084.500%20per%20hectare.>

<https://www.zelfbouwinnederland.nl/kavels> en www.bouwkavelsonline.nl⁵. De informatie van deze website wordt dan gecorrigeerd voor verschillen in waarde tussen woonkavels en bedrijventerreinen. De waarde komt uit op EUR 960.000,00 per hectare. Deze waarde is geverifieerd met de omliggende gebieden en is representatief voor deze regio. De waardedaling van bouwpercelen tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 bedraagt gemiddeld -10,0 %. De daling in de waarde van bouwpercelen heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bouwstop als gevolg van de stikstofcrisis en de toegenomen kosten van bouwmaterialen.

Waarde Natuur

De waarde van de categorie Natuur per hectare is voorgeschreven en gebaseerd op 20 % van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

Waarde Gebouwd

De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022. De totale waarde is met 28,4 % gestegen ten opzichte van 2018. De stijging wordt verklaard door een herstel van de huizenmarkt sinds de crisis en de overspannen huizenmarkt van de laatste jaren. Dit herstel was in de vorige kostentoedeling ook terug te zien. De waarde stijging volgt de marktontwikkelingen⁶ wel met een zekere vertraging.

Tabel 3.2 Waarde per belangencategorie

	Categorie		2018 (EUR)	2022 (EUR)
A1.1	Autosnelwegen	(EUR per ha)	1.890.000	2.327.000
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	(EUR per ha)	1.052.000	1.300.000
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	(EUR per ha)	1.631.000	1.949.000
A1.4	Overige verharde wegen	(EUR per ha)	1.550.000	1.813.000
A2	Agrarische en overige gronden	(EUR per ha)	47.000	52.595
A3	Openbare spoorwegen	(EUR per ha)	12.601.000	17.466.000
A4	Bouwpercelen	(EUR per ha)	1.067.000	960.000
B	Natuur	(EUR per ha)	9.400	10.519
C	Gebouwd (totaal in EUR)	(Totaal in EUR)	68.342.000.000	87.752.000.000

3.2 Oppervlaktebepaling

Naast de waardeverhouding is ook de oppervlakte per (sub)categorie opnieuw berekend naar de peildatum 1 januari 2018. Tabel 3.3 geeft een overzicht van het oppervlak per belangencategorie. Hierbij zijn voor wegen de vermenigvuldigingsfactoren toegepast waarmee, naast het wegoppervlak zelf, ook de dienstbaarheden naast de weg worden meegenomen.

Oppervlakte (spoor)wegen

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn

⁵ Bouwkavelsonline is landelijk de best beschikbare bron om een gemiddelde prijs te bepalen voor de waarde per hectare van bouwpercelen. Voor het bepalen van een absolute hoeveelheid aan bouwpercelen is deze bron niet volledig genoeg

⁶ Bron: CBS Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen; prijsindex 2015=100

gehanteerd. Hiermee wordt afgeweken van de richtlijnen van Geowijzer. Er zijn verschillende redenen waarom voor deze verandering is gekozen:

- In artikel 23 van de Wet basisregistratie grootschalige topografie staat dat een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat
- De BGT is het meest nauwkeurige landelijke topografisch bestand dat op dit moment beschikbaar is (zie ook bijlage 2)
- De BGT wordt ook als bron gebruikt voor de belastingheffing voor de tariefdifferentiatie wegen. Daarbij is voor andere bestuursorganen het gebruik van de BGT als bron ook duidelijk dat de belastingheffing van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen, die vooral aan wegbeheerders wordt opgelegd, gebaseerd is op een basisregistratie waarvan zij ook zelf bronhouder zijn

De oppervlakte autosnelwegen daalt met 10,1 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte hoofd en regionale wegen daalt met 71,1 %. De oppervlakte lokale wegen + bebouwde kom daalt met 25,9 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte overige verharde wegen stijgt met 100,6 %. Het oppervlak spoorwegen daalt met 61,9 %.

Door het gebruik van een ander bronbestand zijn de oppervlaktes van de (spoor)wegen categorieën significant gewijzigd. De verschillen die ontstaan zijn als volgt te verklaren:

- De BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten. Verder zit er een verschil in de manier waarop ondersteunende wegdelen, zoals opritten, worden geclassificeerd in beiden bronbestanden. Als laatste is de BGT een bronbestand dat in recente jaren is ontwikkeld, en zal het in de komende jaren nog verder geactualiseerd worden. De BGT is daarmee een bestand in continue ontwikkeling
- Er vindt een verschuiving plaats tussen wegenclassificatie tussen Top10NL en BGT. Een nauwkeurigere afbakening betekent ook een betere classificatie van de wegen. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen
- Naast de feitelijke oppervlakte van de wegen worden dienstbaarheden meegerekend in het areaal wegen, om het bestaan van bijvoorbeeld bermen en vangrails correct mee te nemen in berekeningen. Per wegen categorie verschilt de grootte van dienstbaarheden, voor autosnelwegen en hoofd- en regionale wegen is deze groter dan voor lokale wegen en overige wegen. Hierdoor wordt het effect van de functieverhuizing, zoals besproken in bovenstaande punt, verder versterkt

Hieronder wordt per wegcategorie de belangrijkste wijzigingen samengevat:

- Het areaal **autosnelwegen** neemt af ten opzichte van het vorige kostentoedelingsonderzoek. De snelwegen zijn gedetailleerder ingetekend. De BGT heeft een groter detailniveau, waardoor een deel van de autosnelwegen niet wordt meegenomen in de afbakening (bijvoorbeeld stroken tussen de weghelften).

- Het areaal **hoofd- en regionale wegen** neemt af. Deze daling wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom.
- De daling van het areaal **lokale wegen** wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand. Ondanks de verhuizing van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom vind er in absolute zin toch een afname plaats. Dit wordt verklaard doordat de dienstbaarheidsfactor bij lokale wegen en bebouwde kom veel kleiner is dan bij hoofd- en regionale wegen.
- Het areaal **Overige wegen** neemt toe. Deze toename wordt enerzijds verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Anderzijds komt dit doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een significante toename van het oppervlak plaatsvindt.
- Het areaal **spoorwegen** neemt af. Dit is te verklaren doordat de BGT nauwkeuriger ingetekend is in vergelijking met de BBG2015, het bronbestand waar de spoorwegen in het vorige kostentoedelingsonderzoek op zijn gebaseerd. De daling komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied.

Oppervlakte Natuur

Het oppervlak Natuur in de waardeverhouding is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor. Op 1 januari 2022 bedraagt het areaal Natuur een oppervlakte van 51.510 hectare: een afname van 3,9 %.

Oppervlakte bouwpercelen

Net als bij de bepaling van de waarde kan ook de oppervlakte van bouwpercelen op verschillende manieren worden bepaald. Omdat het hierbij gaat om percelen waarop bebouwing is toegestaan maar nog niet heeft plaats gevonden is deze categorie ruimtelijk lastig af te bakenen. Omdat er voor de bepaling van de oppervlakte geen landelijke actuele bron meer beschikbaar is, wordt in overleg met het Wetterskip (gebiedskennis) besloten om het oppervlak bouwpercelen gelijk te houden.

Oppervlakte overige en agrarische gronden

Het oppervlak agrarisch en overige categorieën in de waardeverhouding is bepaald door het totaal van de categorieën af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Hiervoor wordt gekozen omdat de oppervlakte overige gronden zeer lastig is vast te stellen en dezelfde waarde wordt toegekend als voor agrarische gronden. Overige gronden bestaat onder andere uit parken, plantsoenen en snippers openbare ruimte. Het areaal agrarische en overige gronden is gestegen met 1,8 %.

Oppervlakte Gebouwd

Het oppervlak Gebouwd is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor, echter de cijfers (de hectares) zijn gebaseerd op de leveringen vanuit de LV-WOZ. Het oppervlak Gebouwd dat volgt uit de meest recente opgave van de LV-WOZ bedraagt 40.000 hectare. Hieruit volgt een stijging

ten opzichte van 2018 met 13,1 %. Deze toename wordt vermoedelijk vooral verklaard door het nauwkeuriger meetaxeren van het areaal Gebouwd.

Tabel 3.3 Oppervlakte per belangencategorie(ha)

Categorie		2018	2022
A1.1	Autosnelwegen	1.143	1.028
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	7.663	2.214
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	8.184	6.068
A1.4	Overige verharde wegen	1.189	2.385
A2	Agrarische en overige gronden	236.431	240.617
A3	Openbare spoorwegen	375	143
A4	Bouwpercelen	812	812
B	Natuur	53.625	51.510
C	Gebouwd	35.355	40.000
Totaal		344.776	344.776

3.3 Waardeverhouding watersysteemheffing

In tabel 3.4 is de waardeverhouding berekend voor het watersysteembeheer.

2. bepalen waarden		watersysteemheffing		heffingsgebied		waarde verh.
	categorie	opvl in ha	waarde per ha	veroudering	totale waarde	
	A1.1 autosnelwegen	1.028	€ 2.327.000	75%	€ 1.793.244.375	
	A1.2 hoofd- en regionale wegen	2.214	€ 1.300.000	75%	€ 2.158.942.500	
	A1.3 lokale wegen + beb.kom	6.068	€ 1.949.000	75%	€ 8.869.168.125	
	A1.4 overige verharde wegen	2.385	€ 1.813.000	75%	€ 3.243.003.750	
A1	openbare landwegen	11.694			€ 16.064.358.750	
A2	agrarische gronden	240.617	€ 52.595		€ 12.655.189.147	
A3	openbare spoorwegen	143	€ 17.466.000	75%	€ 1.873.228.500	
A4	bouwpercelen	812	€ 960.000		€ 779.520.000	
A5	overige	0	€ 52.595		€ -	
	ongebouwd ex landwegen	241.572			€ 15.307.937.647	
A	ongebouwd	253.266			€ 31.372.296.397	26,22%
B	natuur	51.510	€ 10.519		€ 541.831.712	0,45%
C	gebouwd	40.000			€ 87.752.000.000	73,33%
			inw. per km2	totaal	€ 119.666.128.109	100,00%
D	ingezetenen		189			

Tabel 3.4 Waardeverhouding watersysteemheffing prijspeil en ruimtebeslag inclusief correctie veroudering⁷

In tabel 3.5 wordt de berekening van de waardeverhouding van de voorgaande kostentoedelingsverordening (2018) vergeleken met de nu uitgevoerde berekening (2022).

⁷ Bij de berekening van de waardeverhouding wordt de weergegeven waarde per ha voor openbare landwegen en spoorwegen gecorrigeerd voor veroudering (correctie 75 %). Door de veroudering van (spoor)wegen is de feitelijke economische waarde van de (spoor)wegen lager dan de vervangingswaarde die in de Taxatiewijzer wordt berekend. Landelijk wordt aangenomen dat de wegen gemiddeld 75 % procent van de vervangingswaarde aan waarde hebben. Dit komt overeen met de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008)

Tabel 3.5 *Vergelijking waardeverhouding in %*

Categorie	2018			2022			
	In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR	
A	Ongebouwd	33,4%	255.796	€ 34.581.263	26,2%	253.266	€ 31.372.296
A1+A3	Wegen/spoor	21,9%	18.553	€ 22.602.607	15,0%	11.837	€ 17.937.587
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7%	236.431	€ 11.112.252	10,6%	240.617	€ 12.655.189
A4	Bouwpercelen	0,8%	812	€ 866.404	0,7%	812	€ 779.520
B	Natuur	0,5%	53.625	€ 504.075	0,5%	51.510	€ 541.832
C	Gebouwd	66,1%	35.355	€ 68.342.000	73,3%	40.000	€ 87.752.000
Totaal		100,0%	344.776	€ 103.427.338	100%	344.776	€ 119.666.128

Het aandeel in de totale waarde van de categorie Ongebouwd is gedaald met 9,3 %. De totale waarde van Gebouwd stijgt met 28,4 % en de totale waarde Natuur stijgt met 7,5 %. Een vergelijking van de berekende waardeverhoudingen laat zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het Ongebouwd (was 33,4 % en wordt 26,2 %) naar Gebouwd (was 66,1 % en wordt 73,3 %). Het aandeel Natuur blijft gelijk met 0,5 %

Deze verschuiving is voor een deel het gevolg van een stijging van de waarde van Gebouwd door het doorzetten van de stijging in de huizenprijzen. Daarnaast vind er een afname plaats van de waarde van (spoor)wegen doordat deze nauwkeuriger in beeld zijn gebracht.

4 Categoriele kostentoedeling watersysteemheffing

Met de resultaten van de berekening van de waardeverhouding voor de watersysteemheffing, wordt de categoriele kostentoedeling afgeleid en de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening gepresenteerd.

In de onderstaande tabel 4.1 is de categoriele kostentoedeling weergegeven, rekening houdend met het ingezetenen-aandeel van 28,0 %.

Het aandeel Gebouwd stijgt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 5,2 procentpunt. Het aandeel Ongebouwd daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 5,1 procentpunt. Het aandeel Natuur daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 0,1 procentpunt.

Tabel 4.1 *Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %*

	Categorie	2018	2022
	Ingezetenen	28,0%	28,0%
A	Ongebouwd	24,0%	18,9%
B	Natuur	0,4%	0,3%
C	Gebouwd	47,6%	52,8%
Totaal		100,0%	100,0%



Kenmerk R001-1290490MJS-V01

In 2018 is voor het laatst een kostentoedelingsverordening vastgesteld. In de jaren daarna zijn de afwijkingen voor het waterschap niet groot genoeg geweest om een nieuwe kostentoedelingsverordening op te stellen.

5 Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven waarom de oppervlakte wegen verwerkt in een kostentoedeling afwijkt met de oppervlakte tariefdifferentiatie wegen voor de watersysteemheffing.

5.1 Oppervlakte wegen in een kostentoedeling

In de Waterschapswet en vooral het daarop gebaseerde Waterschapsbesluit zijn voorschriften opgenomen omtrent de waardering van wegen en spoorwegen in het kader van de kostentoedeling. Uit artikel 6.6 Waterschapsbesluit blijkt dat de wegen en spoorwegen moeten worden gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond. Volgens de toelichting op het Waterschapsbesluit gaat het hierbij om grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit, zoals tussenbermen, obstakelvrije zones buiten de verharding, geluidswerende voorzieningen en bermsloten.

De verklaring van de oppervlakte wegen in een kostentoedeling begint bij de methodiek van de Taxatiewijzer. Dit is het landelijk vastgestelde rekenmodel waarmee de waarde per hectare van wegen en spoorwegen wordt bepaald.

In de Taxatiewijzer worden twee aspecten gecombineerd. In de eerste plaats is dit het opstellen van standaard ontwerpprofielen voor de in het Waterschapsbesluit onderscheiden typen openbare wegen. Vervolgens wordt, aan de hand van een groot aantal standaardeenheidsprijzen, van de weg de vervangingswaarde per hectare berekend.

De totale oppervlakte wegen in een kostentoedeling wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de verharde wegen in de Top10NL. Deze oppervlakten worden geclassificeerd en vermenigvuldigd met zo genoemde vermenigvuldigingsfactoren. Deze vermenigvuldigingsfactoren zijn gebaseerd op de standaard ontwerpprofielen zoals deze in de Taxatiewijzer worden toegepast.

De berekende oppervlakte voor de kostentoedeling is een fictieve oppervlakte. Deze is in overeenstemming met de definitie van de waarde van de wegen per hectare in de taxatiewijzer maar heeft geen fysieke ligging. Hierdoor kan deze dan ook niet worden gebruikt voor de watersysteemheffing. De totale waarde van de wegen, oppervlakten vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactoren en de waarde per hectare, is de reële economische waarde van de wegen in het beheergebied van het waterschap.

5.2 Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen is geregeld in artikel 122 lid 3 Waterschapswet. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 12 december 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) uitspraak gedaan in een hoger beroep tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland (GBLT) over de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen bij de watersysteemheffing. In navolging van de rechtbank oordeelt het Gerechtshof dat onverharde delen die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van deze tariefdifferentiatie vallen.

Om de tariefdifferentiatie voor wegen te kunnen toepassen moet de ligging hiervan op perceelsniveau worden vastgelegd. Dit geldt voor de openbare en verharde wegen. Hier werden eerder ook dienstbaarheden onder geschaard.

Als gevolg van deze uitspraak kan het waterschap alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie brengen. Onverharde delen van wegen vallen daarmee dus niet onder de tariefdifferentiatie. De bermen vallen volgens de Hoge Raad wel onder het begrip openbare weg, maar enkel de verharde gedeelten van die bermen vallen onder de tariefdifferentiatie.

5.3 Conclusie

De oppervlakte wegen die wordt gebruikt voor een kostentoedelingsonderzoek is een andere oppervlakte dan dat wordt gebruikt voor de belastingheffing.

In een kostentoedelingsonderzoek dient voor de afbakening van wegen rekening te worden gehouden met dienstbaarheden. Deze dienstbaarheden bestaan uit bermen, sloten en groenstroken welke "dienstbaar" zijn aan de functie van de weg. Voor het toepassen van een tariefdifferentiatie mag enkel over het verharde gedeelte van een weg een tariefdifferentiatie geheven worden.

Dit levert een verschil op tussen het vaststellen van de afbakening van wegen voor een kostentoedelingsonderzoek (verharde wegen + dienstbaarheden) en het vaststellen van de afbakening waar een tariefdifferentiatie over wordt geheven (enkel verharde weggedeeltes).

Voor de belastingheffing wordt ruimtelijk vastgesteld over welke percelen, bestaande enkel uit verharde openbare wegen (zonder dienstbaarheden), belasting met tariefdifferentiatie kan worden geheven. Dit leidt tot een afname van de heffingsmaatstaf voor de tariefdifferentiatie wegen. Over het dienstbare (onverharde) gedeelte van de wegen wordt, in de meeste gevallen, voortaan het reguliere ongebouwde tarief geheven en dus ook niet meer apart afgebakend.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft dus geen gevolgen voor de reikwijdte van 'wegen' en 'spoorwegen' in het kader van de kostentoedeling. De wegen worden hier immers gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond, ongeacht of die grond verhard of onverhard is. De onverharde dienstbare grond van wegen mag niet gewaardeerd worden als 'agrarische gronden'. De aan wegen en spoorwegen dienstbare onverharde grond valt ook na de uitspraak van de Hoge Raad nog steeds onder 'openbare landwegen' en 'banen voor openbaar vervoer per rail' als bedoeld in artikel 6.3 letters b en c Waterschapsbesluit.

Bijlage 1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Tabel B1.5.1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Gegevens	Informatiebron	Actualiteit
Waarde wegen en spoorwegen	Tauw Taxatiewijzer en CBS GWW index	Prijspeil 1-1-2022
Waarde agrarische gronden	Kadaster	Prijspeil 1-1-2022
Waarde bouwpercelen	www.bouwkavelonline.nl	Geraadpleegd op april 2023 en omgerekend naar prijspeil 1-1-2022
Waarde Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Prijspeil 1-1-2022
Oppervlakte wegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte spoorwegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte overige gronden	n.v.t.	Sluitpost
Oppervlakte bouwpercelen	Nieuwe kaart van Nederland	Dataset 2012 geactualiseerd naar 2018
Oppervlakte Natuur	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Oppervlakte Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Inwonerdichtheid	https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/	Geraadpleegd 14 april 2023

Bijlage 2 Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand

BGT en Top10NL leveren verschillende resultaten als deze worden gebruikt als bronbestanden. De verschillen zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten (figuur B2.1 en B2.2)
- Verschuiving tussen categorieën bij Top10NL en BGT. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen (figuur B2.1 en B2.2)



Figuur B2.1 BGT: overzichtskaart



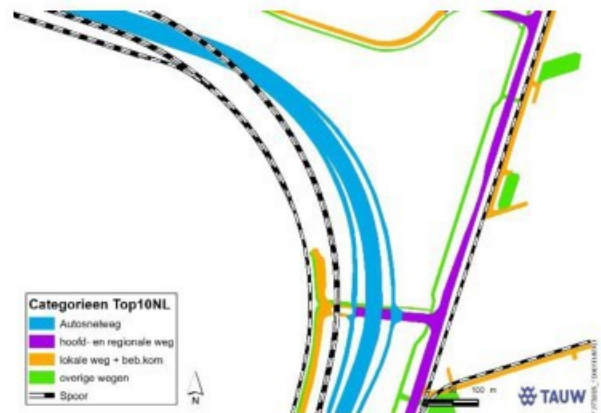
Figuur B2.2 Top10NL: overzichtskaart

Autosnelwegen

Hierdoor is over het algemeen vooral bij autosnelwegen een lichte daling in het totale oppervlak te zien door het hogere detailniveau. In figuren B2.3 en B2.4 én B2.5 en B2.6 zijn de verschillen tussen Top10NL en BGT gevisualiseerd voor de autosnelwegen.



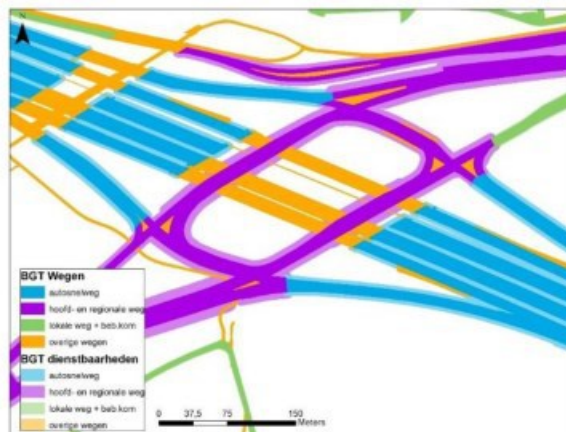
Figuur B2.3 BGT: autosnelwegen



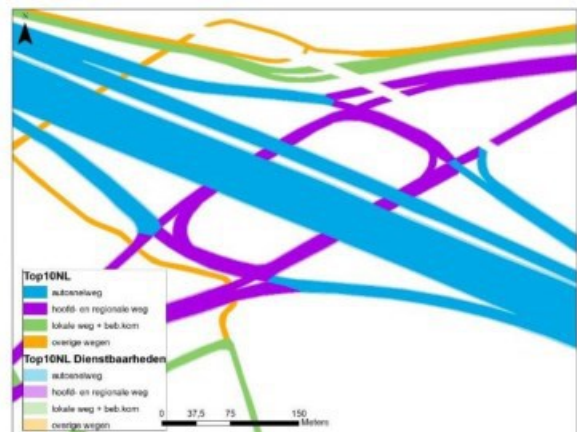
Figuur B2.4 - Top10NL autosnelwegen

Hoofd- en regionale wegen

Het areaal hoofd- en regionale wegen neemt over het algemeen af. Deze daling wordt verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom (zie figuren B2.1 en B2.2; B2.5 en B2.6).



Figuur B2.5 BGT: hoofd en regionale wegen



Figuur B2.6 Top10NL: hoofd en regionale wegen

Lokale wegen

De daling van lokale wegen wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand (figuur B2.7 en B2.8).



Figuur B2.7 BGT: lokale wegen en bebouwde kom



Figuur B2.8 Top10NL: lokale wegen en bebouwde kom

Overige wegen

Veranderingen in het oppervlak overige wegen worden verklaard door functieverhuivingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Verder komt de verandering doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een verschil in oppervlak optreedt. Daarnaast worden vrij liggende loop- en fietspaden in de BGT wel ingetekend als gevolg van het grotere detailniveau (figuur B2.9 en B2.10).



Figuur B2.9 BGT wegen: overige wegen



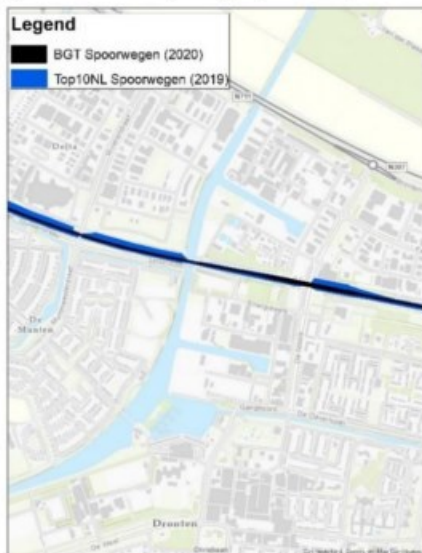
Figuur B2.10 Top10NL: overige wegen

Spoorwegen

Het oppervlak spoorwegen neemt licht toe. De verschuiving komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied wat leidt tot een significante afname van het areaal (figuren B2.11 en B2.12).



Figuur B2.11: BGT-spoorwegen (KTO 2020) en TOP10NL (KTO 2019) ten noorden van Lelystad



Figuur B2.12 BGT spoorwegen (KTO 2020) en TOP10NL (KTO 2019) bij Dronten

1. Bepalen oppervlakten

watersysteemheffing						heffingsgebied		Waarde	
categorie	netto ha	factor	opvl in ha	waarde per ha	veroudering	totale waarde		verhouding	
A1.1 autosnelwegen	457	2,5	1.143	€ 1.890.000	75%	€	1.619.493.750		
A1.2 hoofd- en regionale wegen	2.322	3,3	7.663	€ 1.052.000	75%	€	6.045.791.400		
A1.3 lokale wegen en beb. kom	5.456	1,5	8.184	€ 1.631.000	75%	€	10.011.078.000		
A1.4 overige verharde wegen	1.189	1,0	1.189	€ 1.550.000	75%	€	1.382.212.500		
A1 openbare landwegen		subtotaal	18.178			€	19.058.575.650		
A2 agrarische gronden			232.665	€ 47.000		€	10.935.250.300		
A3 openbare spoorwegen			375	€ 12.601.000	75%	€	3.544.031.250		
A4 bouwpercelen			812	€ 1.067.000		€	866.404.000		
A5 overige ongebouwd ex landwegen			233.852	€ 47.000		€	-		
			233.852			€	15.345.685.550		
A ongebouwd		subtotaal	252.030			€	34.404.261.200		33,3%
B natuur		subtotaal	50.300	€ 9.400		€	472.820.000		0,458%
				eenheden					
C1 glasopstanden			0			€	-		
C2 overig gebouwd			35.355	26.403.200 € 2.500		€	68.342.000.000		
C gebouwd			35.355			€	68.342.000.000		66,2%
A + B + C		totaal	337.685			€	103.219.081.200		100,0%

D ingezetenen huishoudens inw. per km²
273.000 188

Totaal te verdelen kosten watersysteembeheer:	Percentage in KTV verordening nieuw !!		NIEUW	huidig	
	100%				
Ingezetenen	28%	28,0%	28,0%		28,0%
Resteert:	72%				
Ongebouwd	33,3% x 72%	24,00%	24,00%	24,0%	22,0%
natuur	0,5% x 72%	0,33%	0,33%	0,3%	1,5%
Gebouwd	66,2% x 72%	47,67%	47,67%	47,7%	48,5%
Totaal		100%	100,0%	100,0%	100,0%

2019 toedeling						
Uitgangspunten:						
Watersysteembeheer:						
gebouwd	47,60%					
ingezetenen	28,00%					
ongebouwd	24,00%					
natuur	0,40%					
			100,00%			
			WF			
Omslagklassenverordening (watersysteembeheer)		ha				
- buitendijks onbemalen	25%	2.150				
- buitendijks onbemalen wegen	125%	260				
- buitendijks bemalen	75%	710				
- buitendijks bemalen wegen	175%	10				
- binnendijks onbemalen	100%	1.995				
- binnendijks onbemalen wegen	200%	145				
- binnendijks bemalen	150%	235.465				
- binnendijks bemalen wegen	250%	12.580				
		253.315				
Heffingseenheden:						
Aantal woningen	279.200					
economische waarde, binnendijks	64.838.000.000					
economische waarde, buitendijks	1.170.000.000					
ha ongebouwd kwantiteit	253.315					
ha natuur	48.085		Woningen	Bedrijven		
eenheden verontreinigingsheffing	31.050		19.100	11.950		
eenheden zuiveringsheffing	908.300		632.700	275.600		
			belasting	resultaat	reserve	kwijtschelding
omslag Watersysteembeheer	86.097.330,43	87.121.730,43	-	-	824.200,00	200.200,00
omslag Zuiveringsheffing	49.039.160,00	51.954.760,00	-	-	2.345.800,00	569.800,00
	135.136.490,43	139.076.490,43			3.170.000,00	770.000,00
Berekening:						
Taak Waterbeheersing						Vershil
gebouwd, binnendijks	100%	64.838.000.000	0,0623740%	0,06237%	40.439.460,60	
gebouwd, buitendijks	25%	1.170.000.000	0,0155935%	0,01559%	182.403,00	
		40.624.515,05			40.621.863,60	-2.651,45
ingezetenen	23.896.773,56	279.200	85,5902	85,59	23.896.728,00	-45,56
ongebouwd	20.482.948,77	253.315	Zie hieronder			
natuur	341.382,48	48.085	7,0996	7,10	341.403,50	21,02
verontreinigingsheffing	1.776.110,57	31.050	57,2016	57,20	1.776.060,00	-50,57
	87.121.730,43				totaal	
Teruggaaf egalisatiereserve gebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve ongebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve natuur						
Totaal waterbeheersing	87.121.730,43					
Omslagverordening:						
- buitendijks onbemalen	25%	2.150	13,1861	13,19	28.359	
- buitendijks onbemalen wegen	125%	260	65,9303	65,93	17.142	
- buitendijks bemalen	75%	710	39,5582	39,56	28.088	
- buitendijks bemalen wegen	175%	10	92,3024	92,30	923	
- binnendijks onbemalen	100%	1.995	52,7442	52,74	105.216	
- binnendijks onbemalen wegen	200%	145	105,4884	105,49	15.296	
- binnendijks bemalen	150%	235.465	79,1163	79,12	18.629.991	
- binnendijks bemalen wegen	250%	12.580	131,8605	131,86	1.658.799	
		253.315			20.483.813	864,08
						1.862,48-
Taak Waterkwaliteit						
Woningen		632.700			36.190.440,00	
Bedrijven		275.600			15.764.320,00	
Heffing per VE	51.954.760,00	908.300	57,2016	57,20	51.954.760,00	-
						-
versie:		12 januari 2024				

Categorie	Percentage	Percentage	Bedrag
	nieuw	2018	
Ingezetenen	28,0%	28,0%	23.896.774
Gebouwd	47,6%	48,5%	40.624.515
Ongebouwd	24,0%	22,0%	20.482.949

Natuur	0,4%	1,5%	341.382
	100,0%	100,0%	85.345.620
Verontreinigingsheffing			1.776.110
			87.121.730

VOORBEELD

zuiveringsheffing	3	57,2	171,60
Ingezetenen	1	€ 85,59	85,59
Gebouwd	180000	0,06237%	112,27
Ongebouwd	60	€ 79,12	4.747,20
Natuur	5	€ 7,10	35,50
			5.152,16

Tarieven	Nieuw	2018	Vershil
Ingezetenen	€ 85,59	€ 85,59	€ 0,00
Binnendijks	0,06237%	0,06355%	-0,00118%
Buitendijks	0,01559%	0,01589%	-0,00030%
- buitendijks onbemalen	€ 13,19	€ 12,09	€ 1,10
- buitendijks onbemalen wegen	€ 65,93	€ 60,44	€ 5,49
- buitendijks bemalen	€ 39,56	€ 36,26	€ 3,30
- buitendijks bemalen wegen	€ 92,30	€ 84,61	€ 7,69
- binnendijks onbemalen	€ 52,74	€ 48,35	€ 4,39
- binnendijks onbemalen wegen	€ 105,49	€ 96,70	€ 8,79
- binnendijks bemalen	€ 79,12	€ 72,52	€ 6,60
- binnendijks bemalen wegen	€ 131,86	€ 120,87	€ 10,99
Natuur	€ 7,10	€ 4,58	€ 2,52

2013 toedeling						
Uitgangspunten:						
						= waarden invoeren
Watersysteembeheer:						
gebouwd	50,0%					
ingezetenen	27,0%					
ongebouwd	22,6%					
natuur	0,4%					
Omslagklassenverordening (watersysteembeheer)						
		ha				
- buitendijks onbemalen	25%	1.750				
- buitendijks bemalen	75%	770				
- binnendijks onbemalen	100%	2.000				
- binnendijks bemalen	150%	257.400				
		261.920				
Heffingseenheden:						
Aantal woningen	273.000		Eenheden			
economische waarde, binnendijks	65.751.000.000		uit			
economische waarde, buitendijks	1.068.000.000					
ha ongebouwd kwantiteit	261.920		mail			
ha natuur	48.500		Hefpunt			
eenheden verontreinigingsheffing	29.050		dd. 10-9-2012			
eenheden zuiveringsheffing	886.000					
		belasting	resultaat	reserve	kwijtsch.	oninbaar
omslag Watersysteembeheer	73.667.259,60	74.439.459,60	-		631.800,00	140.400,00
omslag Zuiveringsheffing	45.478.717,07	47.676.517,07	-	-	1.798.200,00	399.600,00
	119.145.976,67	122.115.976,67			2.430.000,00	540.000,00
Berekening:						
Taak Waterbeheersing						
gebouwd, binnendijks	100%	65.751.000.000	0,05519423%	36.290.756,91	66.018.000.000	
gebouwd, buitendijks	25%	1.068.000.000	0,01379856%	147.368,59		
		36.438.125,50		36.438.125,50		
ingezetenen		19.676.587,77	273.000	72,075	19.676.587,77	
ongebouwd		16.470.032,73	261.920	Zie hieronder		
natuur		291.505,00	48.500	6,010	291.505,00	
verontreinigingsheffing		1.563.208,60	29.050	53,811	1.563.208,60	
		74.439.459,60				
Teruggaaf egaliseringsreserve gebouwd						
Teruggaaf egaliseringsreserve ongebouwd						
Teruggaaf egaliseringsreserve natuur						
Totaal waterbeheersing		74.439.459,60				
Omslagverordening:						
- buitendijks onbemalen	25%	1.750	10,582	18.518	438	
- buitendijks bemalen	75%	770	31,745	24.444	578	
- binnendijks onbemalen	100%	2.000	42,327	84.654	2.000	
- binnendijks bemalen	150%	257.400	63,490	16.342.417	386.100	
- wegen	250%		105,817	-	-	
		261.920		16.470.033	389.115	
Taak Waterkwaliteit				16.470.033	389.115	
Heffing per VE		47.676.517,07	886.000	53,811		
	versie:	12 januari 2024				

Opmerking:

Waarden invoeren!!

Opmerking:

Waarden invoeren!!

Opmerking:

Evt verrekening egalisatie
reserve invoeren!!

2010 toedeling						
Uitgangspunten:						= waarden invoeren
Watersysteembeheer:						
gebouwd	51,3%					
ingezetenen	27,0%					
ongebouwd	21,4%					
natuur	0,3%					
Omslagklassenverordening (watersysteembeheer)			ha			
- buitendijks onbemalen	25%	1.000				
- buitendijks bemalen	75%	800				
- binnendijks onbemalen	100%	3.600				
- binnendijks bemalen	150%	246.700				
		252.100				
Heffingseenheden:						
Aantal woningen	270.000			Eenheden		
economische waarde, binnendijks	66.782.000.000			uit		
economische waarde, buitendijks	800.000.000			mail		
ha ongebouwd kwantiteit	252.100			Hefpunt		
ha natuur	60.000			dd. 11-9-2009		
eenheden verontreinigingsheffing	28.750					
eenheden zuiveringsheffing	873.500					
		belasting	resultaat	reserve	kwijtsch.	oninbaar
omslag Watersysteembeheer	64.419.200,00	65.075.700,00	-	-	520.000,00	136.500,00
omslag Zuiveringsheffing	44.182.420,00	46.050.920,00	-	-	1.480.000,00	388.500,00
	108.601.620,00	111.126.620,00			2.000.000,00	525.000,00
Berekening:						
Taak Waterbeheersing						
gebouwd, binnendijks	100%	66.782.000.000	0,04530286%	30.254.157,28	66.982.000.000	
gebouwd, buitendijks	25%	800.000.000	0,01132572%	90.605,72		
		30.344.763,00		30.344.763,00		
ingezetenen		17.161.200,00	270.000	63,560	17.161.200,00	
ongebouwd		13.601.840,00	252.100	Zie hieronder		
natuur		190.680,00	60.000	3,178	190.680,00	
verontreinigingsheffing		1.515.700,00	28.750			
		62.814.183,25			totaal	
Teruggaaf egalisatiereserve gebouwd		2.261.517,00				
Totaal waterbeheersing		65.075.700,25				
Omslagverordening:						
- buitendijks onbemalen	25%	1.000	9,080	9.080	250	
- buitendijks bemalen	75%	800	27,240	21.792	600	
- binnendijks onbemalen	100%	3.600	36,320	130.752	3.600	
- binnendijks bemalen	150%	246.700	54,480	13.440.216	370.050	
		252.100		13.601.840	374.500	
Taak Waterkwaliteit						
Heffing per VE		46.050.920,00	873.500	52,720		
	versie:		12 januari 2024			

Opmerking:
Waarden invoeren!!

Opmerking:
Waarden invoeren!!

Opmerking:
Evt verrekening egalisatie
reserve invoeren!!

J

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: maandag 1 mei 2023 12:54
To: [redacted]
Subject: R001-1290490MJS-V01
Attachments: R001-1290490MJS-V01.docx

Hoi [redacted]

In het document wat opmerkingen en vragen neergezet.
De meest principiële vraag is wel:

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn gehanteerd.

Er moet **in beginsel gebruik** van worden gemaakt, dus waarom nu wel. Het geeft best nog wel een verschuiving.



Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024

20 april 2023

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	[REDACTED] J
Auteur(s)	[REDACTED] J
Tweede lezer(s)	[REDACTED] J en [REDACTED] J
Projectnummer	1290490
Aantal pagina's	15
Datum	20 april 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ingezetenen.....	5
2.1	Wettelijk kader.....	5
2.2	Berekening ingezetenenandeel.....	5
3	Berekening waardeverhouding watersysteemheffing.....	6
3.1	Waardebepaling	6
3.2	Oppervlaktebepaling	8
3.3	Waardeverhouding watersysteemheffing	11
4	Categorale kostentoedeling watersysteemheffing.....	12
5	Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf.....	14
5.1	Oppervlakte wegen in een kostentoedeling	14
5.2	Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen.....	14
5.3	Conclusie.....	15
Bijlage 1	Overzicht gebruikte referentiegegevens	
Bijlage 2	Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand	
Bijlage 3	Tabellen	

1 Inleiding

Met de invoering van de Waterschapswet zijn vanaf 1 januari 2009 regels van kracht om de bijdragen van de diverse categorieën belanghebbenden in de kosten van het watersysteembeheer vast te stellen. Door het Wetterskip Fryslân is aan TAUW gevraagd de meest recent berekende waardeverhouding te herzien en daarbij rekening te houden met actuele waarde gegevens en actuele oppervlakten.

De laatste kostentoedelingsverordening waarvoor de waardeverhouding is herzien dateert uit 2018. Deze kostentoedelingsverordening is in 2018 vastgesteld en vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar wat aanvangt op 1 januari 2019 met peildatum 1 januari 2018. Er is een wettelijke verplichting om de kostentoedelingsverordening eenmaal in de vijf jaar te herzien. Om deze reden is het noodzakelijk om in 2023 een nieuwe kostentoedelingsverordening vast te stellen. Op basis van deze resultaten kan worden besloten of het noodzakelijk is om een nieuwe kostentoedelingsverordening voor 2024 vast te stellen.

Voor het actualiseren van de waardeverhouding van de watersysteemheffing wordt verwezen naar twee jaren, op basis waarvan de berekening van de waardeverhoudingen heeft plaats gevonden:

- 2018: deze getallen zijn gebaseerd op de vigerende kostentoedelingsverordening met als peildatum 1 januari 2018
- 2022: voorliggend onderzoek op basis van peildatum 1 januari 2022, dit is de maximale mogelijkheid voor een ingangsdatum van 1-1-24.

De gehanteerde methoden worden door TAUW voor verschillende andere waterschappen toegepast bij kostentoedelingsonderzoeken en zijn gebaseerd op het wettelijk en praktisch kader vastgelegd in de Waterschapswet en bijbehorende informatie.

Dit rapport begint in hoofdstuk 2 met de berekening van de bandbreedte van het ingezetenaandeel. Daarna volgt een beschrijving van de volledige herziening van de waardeverhouding van de watersysteemheffing in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt de categorale kostentoedeling watersysteemheffing. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven over het verschil tussen het areaal wegen in een kostentoedelingsonderzoek en het areaal wegen waarover belasting wordt geheven.

2 Ingezetenen

Binnen de watersysteemheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een solidariteitsdeel en een profijtdeel. Het solidariteitsdeel wordt opgebracht door de ingezetenen in het waterschapsgebied. Het profijtdeel wordt toebedeeld aan de eigenaren van onroerende zaken op basis van de waardeverhouding. Een kostentoedeling start met het vaststellen van het ingezetenenaandeel.

2.1 Wettelijk kader

Vanuit het oogpunt van belang-betaling wordt het ingezetenenaandeel in de kosten van de watersysteemheffing gekoppeld aan de gemiddelde inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²).

In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- a. Het ingezetenenaandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- b. Het ingezetenenaandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- c. Het ingezetenenaandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

Het Algemeen Bestuur kan, op grond van artikel 120.3 van de Waterschapswet de genoemde maximale percentages in bijzondere omstandigheden verhogen tot 40 %, 50 % respectievelijk 60 %. De wetgever heeft hierbij, zo blijkt uit de toelichting op de model-kostentoedelingsverordening, gedacht aan waterschappen met een relatief groot aandeel natuurterreinen (bijvoorbeeld meer dan 25 % van het beheergebied) en aan waterschappen met een zeer grote inwonerdichtheid (meer dan 1.250 inwoners per km²). Door het bestuur kunnen ook andere argumenten worden gehanteerd om af te wijken van de genoemde maximale percentages.

2.2 Berekening ingezetenenaandeel

De gemiddelde inwonerdichtheid¹ van het beheergebied van Wetterskip Fryslân wordt geschat op 191 inwoners per km². Met deze inwonersdichtheid valt het waterschap onder de categorie 20 % tot 30 %. In de laatste kostentoedelingsverordening is door het Wetterskip Fryslân bestuurlijk vastgesteld dat het ingezetenenaandeel 28 % bedraagt. Om deze reden wordt in dit onderzoek uitgegaan van een ingezetenenpercentage van 28 % bij de berekening van de categorale waardeverhouding (zie hoofdstuk 4).

¹ bron: <https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/> geraadpleegd 14 april 2023

3 Berekening waardeverhouding watersysteemheffing

Een kostentoedelingsonderzoek wordt vervolgd met het berekenen van de waardeverhouding door de waarde en oppervlakte te bepalen van de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd.

De waardeverhouding tussen de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd voor de watersysteemheffing is gebaseerd op de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008). De Handleiding beschrijft vooral de berekening van de waardeverhouding met de onderliggende uitgangspunten. De Geowijzer beschrijft welke bronnen gebruikt kunnen worden voor de berekening van de oppervlakte per (ongebouwde) belangencategorie. Daar waar afgeweken wordt van deze Geowijzer, doordat er bijvoorbeeld wijzigingen plaatsvinden in de bronbestanden, wordt dat bij de desbetreffende bronbestanden toegelicht. Voor het bepalen van de waardeverhouding is verder de Taxatiewijzer, die de waarde van de openbare landwegen en spoorwegen berekent, van belang. De Taxatiewijzer is in opdracht van de Unie van Waterschappen ontwikkeld met als doel de waarde van (spoor)wegen transparant en op uniforme wijze te berekenen.

3.1 Waardebepaling

In deze paragraaf wordt de waardebepaling per categorie nader toegelicht. In tabel 3.2 is de waarde per belangencategorie (per hectare) weergegeven.

Waarde (spoor)wegen

Voor de waarde van de (spoor)wegen is de Taxatiewijzer geüpdatet naar peildatum 1 januari 2022². De resultaten uit de Taxatiewijzer zijn toegespitst op de situatie binnen het beheergebied van het waterschap waarbij rekening wordt gehouden met regionale kenmerken (type wegen) en waterschapsspecifieke kenmerken (grote kunstwerken)³.

De waarde verandert tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 voor wegen met gemiddeld +20,8 % en voor spoorwegen stijgt deze 38,6 %. De stijging is te verklaren door de flinke stijging van arbeid en specifieke grondstofprijzen (zoals onder andere staal en asfalt) voor wegen en spoorwegen. De stijging van asfaltprijzen in combinatie met een grote invloed van kunstwerken/constructies, die ook stevig in prijs stijgen, leidt voornamelijk bij de autosnelwegen tot een forse stijging. Het onderliggend wegennet stijgt minder hard, vanwege een kleinere invloed van kunstwerken/constructies en het meer voorkomen van open verhardingen. Deze open verhardingen zijn conform de cijfers van het CBS ook minder hard gestegen.

Waarde agrarische en overige gronden

Voor het bepalen van de agrarische grondprijzen zijn de verhandelde percelen op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf

² Kenmerk: Model Taxatiewijzer- K001-1290490EMD-V01. In opdracht voor Wetterskip Fryslân

³ Voor meer informatie over de uitgangspunten van de Taxatiewijzer wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk: R001-1262738MTV-V01-nda-NL

Kenmerk R001-1290490MJS-V01

- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Verhandelde percelen met extreem hoge en lage prijzen zijn volgens een statistische methodiek uitgesloten. Het Kadaster geeft aan dat zij landelijk vaste statistische uitsluitingscriteria hanteren voor verhandelde percelen met extreem hoge of lage prijzen. Dit betreft een koopsom < EUR 10.000,00/ha en > EUR 200.000,00/ha. Deze uitsluitingscriteria zijn bedoeld om niet-representatieve transacties uit te sluiten.

De grondprijs binnen het beheergebied is gestegen tot EUR 52.595/ha op 1 januari 2022 tegenover een grondprijs van EUR 47.000/ha op 1 januari 2018. De waarde van de agrarische en overige gronden is tussen 2018 en 2022 gestegen met 11,9 %. De schaarste aan grond leidt bij grondgebonden agrarische bedrijven zoals melkveehouderij- en akkerbouwbedrijven tot een enorm vermogensbeslag. Grond is voor die sectoren immers een noodzakelijk productiemiddel⁴.

Ten opzichte van 2018 zien wij een lichte daling in 2020 van de waarde per hectare voor agrarische en overige gronden na een eerdere afvlakking, hierna stijgen de waarden weer. Zie tabel 3.1 voor de kengetallen van 2020, 2021 en 2022.

Tabel 3.1 kengetallen agrarische gronden van 2020, 2021 en 2022 aangeleverd door Kadaster

01-01-2020 / 31-12-2020		01-01-2021 / 31-12-2021		01-01-2022 / 31-12-2022	
Akten	173	Akten	181	Akten	195
Percelen	413	Percelen	520	Percelen	495
Gemiddelde Grondprijs	€ 46.847	Gemiddelde Grondprijs	€ 52.595	Gemiddelde Grondprijs	€ 57.351
Oppervlakte	953 ha	Oppervlakte	1.272 ha	Oppervlakte	1.340 ha

Waarde bouwpercelen

De waarde van de bouwpercelen moet op grond van artikel 6.7 van het Waterschapsbesluit worden bepaald op basis van de waarden die voor de binnen het gebied van het waterschap gelegen bouwpercelen op de voet van de wet WOZ zijn vastgesteld.

In de praktijk worden WOZ-gegevens van bouwpercelen niet centraal bijgehouden. Omdat de gegevens uit de WOZ niet beschikbaar zijn, is de waarde bepaald op basis van

⁴ <https://www.veld-post.nl/artikel/642724-grondprijs-in-noord-nederland-stijgt-met-vier-procent/#:~:text=Over%20heel%202022%20is%20de,bouwland%20op%2084.500%20per%20hectare.>

<https://www.zelfbouwin nederland.nl/kavels> en www.bouwkavelsonline.nl⁵. De informatie van deze website wordt dan gecorrigeerd voor verschillen in waarde tussen woonkavels en bedrijventerreinen. De waarde komt uit op EUR 960.000,00 per hectare. Deze waarde is geverifieerd met de omliggende gebieden en is representatief voor deze regio. De waardedaling van bouwpercelen tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 bedraagt gemiddeld -10,0 %. De daling in de waarde van bouwpercelen heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bouwstop van de stikstofcrisis en de toegenomen kosten van bouwmaterialen.

Waarde Natuur

De waarde van de categorie Natuur per hectare is voorgeschreven en gebaseerd op 20 % van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

Waarde Gebouwd

De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022. De totale waarde is met **28,4 %** gestegen ten opzichte van 2018. De stijging wordt verklaard door een herstel van de huizenmarkt sinds de crisis en de overspannen huizenmarkt van de laatste jaren. Dit herstel was in de vorige kostentoedeling ook terug te zien. De waarde stijging volgt de marktontwikkelingen⁶ wel met een zekere vertraging.

Tabel 3.2 Waarde per belangencategorie

	Categorie		2018 (EUR)	2022 (EUR)
A1.1	Autosnelwegen	(EUR per ha)	1.890.000	2.327.000
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	(EUR per ha)	1.052.000	1.300.000
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	(EUR per ha)	1.631.000	1.949.000
A1.4	Overige verharde wegen	(EUR per ha)	1.550.000	1.813.000
A2	Agrarische en overige gronden	(EUR per ha)	47.000	52.595
A3	Openbare spoorwegen	(EUR per ha)	12.601.000	17.466.000
A4	Bouwpercelen	(EUR per ha)	1.067.000	960.000
B	Natuur	(EUR per ha)	9.400	10.519
C	Gebouwd (totaal in EUR)	(Totaal in EUR)	68.342.000.000	87.752.000.000

3.2 Oppervlaktebepaling

Naast de waardeverhouding is ook de oppervlakte per (sub)categorie opnieuw berekend naar de peildatum 1 januari 2018. Tabel 3.3 geeft een overzicht van het oppervlak per belangencategorie. Hierbij zijn voor wegen de vermenigvuldigingsfactoren toegepast waarmee, naast het wegoppervlak zelf, ook de dienstbaarheden naast de weg worden meegenomen.

Oppervlakte (spoor)wegen

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn

⁵ Bouwkavelsonline is landelijk de best beschikbare bron om een gemiddelde prijs te bepalen voor de waarde per hectare van bouwpercelen. Voor het bepalen van een absolute hoeveelheid aan bouwpercelen is deze bron niet volledig genoeg

⁶ Bron: CBS Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen; prijsindex 2015=100

gehanteerd. Hiermee wordt afgeweken van de richtlijnen van Geowijzer. Er zijn verschillende redenen waarom voor deze verandering is gekozen:

- In artikel 23 van de Wet basisregistratie grootschalige topografie staat dat een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak **in beginsel gebruik** maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat
- De BGT is het meest nauwkeurige landelijke topografisch bestand dat op dit moment beschikbaar is (zie ook bijlage 2)
- De BGT wordt ook als bron gebruikt voor de belastingheffing voor de tariefdifferentiatie wegen. Daarbij is voor andere bestuursorganen het gebruik van de BGT als bron ook duidelijk dat de belastingheffing van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen, die vooral aan wegbeheerders wordt opgelegd, gebaseerd is op een basisregistratie waarvan zij ook zelf bronhouder zijn

De oppervlakte autosnelwegen daalt met 10,1 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte hoofd en regionale wegen daalt met 71,1 %. De oppervlakte lokale wegen + bebouwde kom daalt met 25,9 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte overige verharde wegen stijgt met 100,6 %. Het oppervlak spoorwegen daalt met 61,9 %.

Door het gebruik van een ander bronbestand zijn de oppervlaktes van de (spoor)wegen categorieën significant gewijzigd. De verschillen die ontstaan zijn als volgt te verklaren:

- De BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten. Verder zit er een verschil in de manier waarop ondersteunende wegdelen, zoals opritten, worden geclassificeerd in beiden bronbestanden. Als laatste is de BGT een bronbestand dat in recente jaren is ontwikkeld, en zal het in de komende jaren nog verder geactualiseerd worden. De BGT is daarmee een bestand in continue ontwikkeling
- Er vindt een verschuiving plaats tussen wegenclassificatie tussen Top10NL en BGT. Een nauwkeurigere afbakening betekent ook een betere classificatie van de wegen. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen
- Naast de feitelijke oppervlakte van de wegen worden dienstbaarheden meegerekend in het areaal wegen, om het bestaan van bijvoorbeeld bermen en vangrails correct mee te nemen in berekeningen. Per wegen categorie verschilt de grootte van dienstbaarheden, voor autosnelwegen en hoofd- en regionale wegen is deze groter dan voor lokale wegen en overige wegen. Hierdoor wordt het effect van de functieverhuizing, zoals besproken in bovenstaande punt, verder versterkt

Hieronder wordt per wegcategorie de belangrijkste wijzigingen samengevat:

- Het areaal **autosnelwegen** neemt af ten opzichte van het vorige kostentoedelingsonderzoek. De snelwegen zijn gedetailleerder ingetekend. De BGT heeft een groter detailniveau, waardoor een deel van de autosnelwegen niet wordt meegenomen in de afbakening (bijvoorbeeld stroken tussen de weghelften).

- Het areaal **hoofd- en regionale wegen** neemt af. Deze daling wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom.
- De daling van het areaal **lokale wegen** wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand. Ondanks de verhuizing van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom vind er in absolute zin toch een afname plaats. Dit wordt verklaard doordat de dienstbaarheidsfactor bij lokale wegen en bebouwde kom veel kleiner is dan bij hoofd- en regionale wegen.
- Het areaal **Overige wegen** neemt toe. Deze toename wordt enerzijds verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Anderzijds komt dit doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een significante toename van het oppervlak plaatsvindt.
- Het areaal **spoorwegen** neemt af. Dit is te verklaren doordat de BGT nauwkeuriger ingetekend is in vergelijking met de BBG2015, het bronbestand waar de spoorwegen in het vorige kostentoedelingsonderzoek op zijn gebaseerd. De daling komt doordat een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied.

Oppervlakte Natuur

Het oppervlak Natuur in de waardeverhouding is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor. Op 1 januari 2022 bedraagt het areaal Natuur een oppervlakte van **51.510 hectare: een afname van 3,9 %**.

Oppervlakte bouwpercelen

Net als bij de bepaling van de waarde kan ook de oppervlakte van bouwpercelen op verschillende manieren worden bepaald. Omdat het hierbij gaat om percelen waarop bebouwing is toegestaan maar nog niet heeft plaats gevonden is deze categorie ruimtelijk lastig af te bakenen. Omdat er voor de bepaling van de oppervlakte geen landelijke actuele bron meer beschikbaar is, wordt in overleg met het Wetterskip (gebiedskennis) besloten om het oppervlak bouwpercelen gelijk te houden.

Oppervlakte overige en agrarische gronden

Het oppervlak agrarisch en overige categorieën in de waardeverhouding is bepaald door het totaal van de categorieën af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Hiervoor wordt gekozen omdat de oppervlakte overige gronden zeer lastig is vast te stellen en dezelfde waarde wordt toegekend als voor agrarische gronden. Overige gronden bestaat onder andere uit parken, plantsoenen en snippers openbare ruimte. Het areaal agrarische en overige gronden is gestegen met 1,8 %.

Oppervlakte Gebouwd

Het oppervlak Gebouwd is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor, echter de cijfers (de hectares) zijn gebaseerd op de leveringen vanuit de LV-WOZ. Het oppervlak Gebouwd dat volgt uit de meest recente opgave van de WOZ bedraagt 40.000 hectare. Hieruit volgt een stijging ten

opzichte van 2018 met 13,1 %. Deze toename wordt vermoedelijk vooral verklaard door het op nauwkeuriger meetaxeren van het areaal Gebouwd.

Tabel 3.3 Oppervlakte per belangencategorie(ha)

Categorie		2018	2022
A1.1	Autosnelwegen	1.143	1.028
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	7.663	2.214
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	8.184	6.068
A1.4	Overige verharde wegen	1.189	2.385
A2	Agrarische en overige gronden	236.431	240.617
A3	Openbare spoorwegen	375	143
A4	Bouwpercelen	812	812
B	Natuur	53.625	51.510
C	Gebouwd	35.355	40.000
Totaal		344.776	344.776

3.3 Waardeverhouding watersysteemheffing

In tabel 3.4 is de waardeverhouding berekend voor het watersysteembeheer.

2. bepalen waarden		watersysteemheffing		heffingsgebied		waarde verh.
	categorie	opvl in ha	waarde per ha	veroudering	totale waarde	
	A1.1 autosnelwegen	1.028	€ 2.327.000	75%	€ 1.793.244.375	
	A1.2 hoofd- en regionale wegen	2.214	€ 1.300.000	75%	€ 2.158.942.500	
	A1.3 lokale wegen + beb.kom	6.068	€ 1.949.000	75%	€ 8.869.168.125	
	A1.4 overige verharde wegen	2.385	€ 1.813.000	75%	€ 3.243.003.750	
A1	openbare landwegen	11.694			€ 16.064.358.750	
A2	agrarische gronden	240.617	€ 52.595		€ 12.655.189.147	
A3	openbare spoorwegen	143	€ 17.466.000	75%	€ 1.873.228.500	
A4	bouwpercelen	812	€ 960.000		€ 779.520.000	
A5	overige	0	€ 52.595		€ -	
	ongebouwd ex landwegen	241.572			€ 15.307.937.647	
A	ongebouwd	253.266			€ 31.372.296.397	26,22%
B	natuur	51.510	€ 10.519		€ 541.831.712	0,45%
C	gebouwd	40.000			€ 87.752.000.000	73,33%
			inw. per km2	totaal	€ 119.666.128.109	100,00%
D	ingezetenen		189			

Tabel 3.4 Waardeverhouding watersysteemheffing prijspeil en ruimtebeslag inclusief correctie veroudering⁷

In tabel 3.5 wordt de berekening van de waardeverhouding van de voorgaande kostentoedelingsverordening (2018) vergeleken met de nu uitgevoerde berekening (2022).

⁷ Bij de berekening van de waardeverhouding wordt de weergegeven waarde per ha voor openbare landwegen en spoorwegen gecorrigeerd voor veroudering (correctie 75 %). Door de veroudering van (spoor)wegen is de feitelijke economische waarde van de (spoor)wegen lager dan de vervangingswaarde die in de Taxatiewijzer wordt berekend. Landelijk wordt aangenomen dat de wegen gemiddeld 75 % procent van de vervangingswaarde aan waarde hebben. Dit komt overeen met de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008)

Tabel 3.5 *Vergelijking waardeverhouding in %*

Categorie	2018			2022			
	In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR	
A	Ongebouwd	33,4%	255.796	€ 34.581.263	26,2%	253.266	€ 31.372.296
A1+A3	Wegen/spoor	21,9%	18.553	€ 22.602.607	15,0%	11.837	€ 17.937.587
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7%	236.431	€ 11.112.252	10,6%	240.617	€ 12.655.189
A4	Bouwpercelen	0,8%	812	€ 866.404	0,7%	812	€ 779.520
B	Natuur	0,5%	53.625	€ 504.075	0,5%	51.510	€ 541.832
C	Gebouwd	66,1%	35.355	€ 68.342.000	73,3%	40.000	€ 87.752.000
Totaal		100,0%	344.776	€ 103.427.338	100%	344.776	€ 119.666.128

Het aandeel in de totale waarde van de categorie Ongebouwd is gedaald met 9,3 %. De totale waarde van Gebouwd stijgt met 28,4 % en de totale waarde Natuur stijgt met 7,5 %. Een vergelijking van de berekende waardeverhoudingen laat zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het Ongebouwd (was 33,4 % en wordt 26,2 %) naar Gebouwd (was 66,1 % en wordt 73,3 %). Het aandeel Natuur blijft gelijk met 0,5 %

Deze verschuiving is voor een deel het gevolg van een stijging van de waarde van Gebouwd door het doorzetten van de stijging in de huizenprijzen. Daarnaast vind er een afname plaats van de waarde van (spoor)wegen doordat deze nauwkeuriger in beeld zijn gebracht.

4 Categoriele kostentoedeling watersysteemheffing

Met de resultaten van de berekening van de waardeverhouding voor de watersysteemheffing, wordt de categoriele kostentoedeling afgeleid en de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening gepresenteerd.

In de onderstaande tabel 4.1 is de categoriele kostentoedeling weergegeven, rekening houdend met het ingezetenen-aandeel van 28,0 %.

Het aandeel Gebouwd stijgt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 5,2 procentpunt. Het aandeel Ongebouwd daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 5,1 procentpunt. Het aandeel Natuur daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 0,1 procentpunt.

Tabel 4.1 *Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %*

	Categorie	2018	2022
	Ingezetenen	28,0%	28,0%
A	Ongebouwd	24,0%	18,9%
B	Natuur	0,4%	0,3%
C	Gebouwd	47,6%	52,8%
Totaal		100,0%	100,0%

Kenmerk R001-1290490MJS-V01

In 2018 is voor het laatst een kostentoedelingsverordening vastgesteld. In de jaren daarna zijn de afwijkingen voor het waterschap niet groot genoeg geweest om een nieuwe kostentoedelingsverordening op te stellen.

5 Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven waarom de oppervlakte wegen verwerkt in een kostentoedeling afwijkt met de oppervlakte tariefdifferentiatie wegen voor de watersysteemheffing.

5.1 Oppervlakte wegen in een kostentoedeling

In de Waterschapswet en vooral het daarop gebaseerde Waterschapsbesluit zijn voorschriften opgenomen omtrent de waardering van wegen en spoorwegen in het kader van de kostentoedeling. Uit artikel 6.6 Waterschapsbesluit blijkt dat de wegen en spoorwegen moeten worden gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond. Volgens de toelichting op het Waterschapsbesluit gaat het hierbij om grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit, zoals tussenbermen, obstakelvrije zones buiten de verharding, geluidswerende voorzieningen en bermsloten.

De verklaring van de oppervlakte wegen in een kostentoedeling begint bij de methodiek van de Taxatiewijzer. Dit is het landelijk vastgestelde rekenmodel waarmee de waarde per hectare van wegen en spoorwegen wordt bepaald.

In de Taxatiewijzer worden twee aspecten gecombineerd. In de eerste plaats is dit het opstellen van standaard ontwerpprofielen voor de in het Waterschapsbesluit onderscheiden typen openbare wegen. Vervolgens wordt, aan de hand van een groot aantal standaardeenheidsprijzen, van de weg de vervangingswaarde per hectare berekend.

De totale oppervlakte wegen in een kostentoedeling wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de verharde wegen in de Top10NL. Deze oppervlakten worden geclassificeerd en vermenigvuldigd met zo genoemde vermenigvuldigingsfactoren. Deze vermenigvuldigingsfactoren zijn gebaseerd op de standaard ontwerpprofielen zoals deze in de Taxatiewijzer worden toegepast.

De berekende oppervlakte voor de kostentoedeling is een fictieve oppervlakte. Deze is in overeenstemming met de definitie van de waarde van de wegen per hectare in de taxatiewijzer maar heeft geen fysieke ligging. Hierdoor kan deze dan ook niet worden gebruikt voor de watersysteemheffing. De totale waarde van de wegen, oppervlakten vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactoren en de waarde per hectare, is de reële economische waarde van de wegen in het beheergebied van het waterschap.

5.2 Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen is geregeld in artikel 122 lid 3 Waterschapswet. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 12 december 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) uitspraak gedaan in een hoger beroep tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland (GBLT) over de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen bij de watersysteemheffing. In navolging van de rechtbank oordeelt het Gerechtshof dat onverharde delen die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van deze tariefdifferentiatie vallen.

Om de tariefdifferentiatie voor wegen te kunnen toepassen moet de ligging hiervan op perceelsniveau worden vastgelegd. Dit geldt voor de openbare en verharde wegen. Hier werden eerder ook dienstbaarheden onder geschaard.

Als gevolg van deze uitspraak kan het waterschap alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie brengen. Onverharde delen van wegen vallen daarmee dus niet onder de tariefdifferentiatie. De bermen vallen volgens de Hoge Raad wel onder het begrip openbare weg, maar enkel de verharde gedeelten van die bermen vallen onder de tariefdifferentiatie.

5.3 Conclusie

De oppervlakte wegen die wordt gebruikt voor een kostentoedelingsonderzoek is een andere oppervlakte dan dat wordt gebruikt voor de belastingheffing.

In een kostentoedelingsonderzoek dient voor de afbakening van wegen rekening te worden gehouden met dienstbaarheden. Deze dienstbaarheden bestaan uit bermen, sloten en groenstroken welke "dienstbaar" zijn aan de functie van de weg. Voor het toepassen van een tariefdifferentiatie mag enkel over het verharde gedeelte van een weg een tariefdifferentiatie geheven worden.

Dit levert een verschil op tussen het vaststellen van de afbakening van wegen voor een kostentoedelingsonderzoek (verharde wegen + dienstbaarheden) en het vaststellen van de afbakening waar een tariefdifferentiatie over wordt geheven (enkel verharde weggedeeltes).

Voor de belastingheffing wordt ruimtelijk vastgesteld over welke percelen, bestaande enkel uit verharde openbare wegen (zonder dienstbaarheden), belasting met tariefdifferentiatie kan worden geheven. Dit leidt tot een afname van de heffingsmaatstaf voor de tariefdifferentiatie wegen. Over het dienstbare (onverharde) gedeelte van de wegen wordt, in de meeste gevallen, voortaan het reguliere ongebouwde tarief geheven en dus ook niet meer apart afgebakend.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft dus geen gevolgen voor de reikwijdte van 'wegen' en 'spoorwegen' in het kader van de kostentoedeling. De wegen worden hier immers gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond, ongeacht of die grond verhard of onverhard is. De onverharde dienstbare grond van wegen mag niet gewaardeerd worden als 'agrarische gronden'. De aan wegen en spoorwegen dienstbare onverharde grond valt ook na de uitspraak van de Hoge Raad nog steeds onder 'openbare landwegen' en 'banen voor openbaar vervoer per rail' als bedoeld in artikel 6.3 letters b en c Waterschapsbesluit.

Bijlage 1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Tabel B1.5.1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Gegevens	Informatiebron	Actualiteit
Waarde wegen en spoorwegen	Tauw Taxatiewijzer en CBS GWW index	Prijspeil 1-1-2022
Waarde agrarische gronden	Kadaster	Prijspeil 1-1-2022
Waarde bouwpercelen	www.bouwkavelsonline.nl	Geraadpleegd op april 2023 en omgerekend naar prijspeil 1-1-2022
Waarde Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Prijspeil 1-1-2022
Oppervlakte wegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte spoorwegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte overige gronden	n.v.t.	Sluitpost
Oppervlakte bouwpercelen	Nieuwe kaart van Nederland	Dataset 2012 geactualiseerd naar 2018
Oppervlakte Natuur	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Oppervlakte Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Inwonerdichtheid	https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/	Geraadpleegd 14 april 2023

Bijlage 2 Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand

BGT en Top10NL leveren verschillende resultaten als deze worden gebruikt als bronbestanden. De verschillen zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten (figuur B2.1 en B2.2)
- Verschuiving tussen categorieën bij Top10NL en BGT. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen (figuur B2.1 en B2.2)



Figuur B2.1 BGT: overzichtkaart



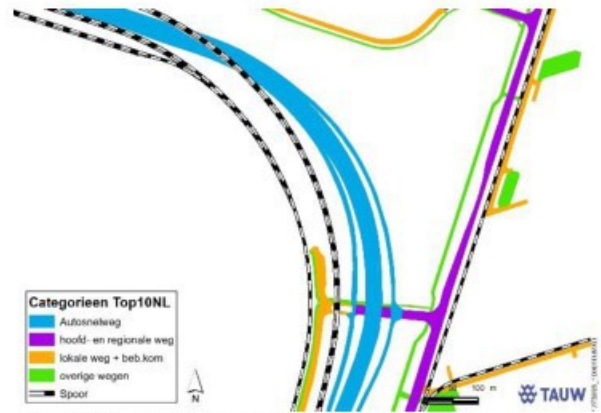
Figuur B2.2 Top10NL: overzichtkaart

Autosnelwegen

Hierdoor is over het algemeen vooral bij autosnelwegen een lichte daling in het totale oppervlak te zien door het hogere detailniveau. In figuren B2.3 en B2.4 én B2.5 en B2.6 zijn de verschillen tussen Top10NL en BGT gevisualiseerd voor de autosnelwegen.



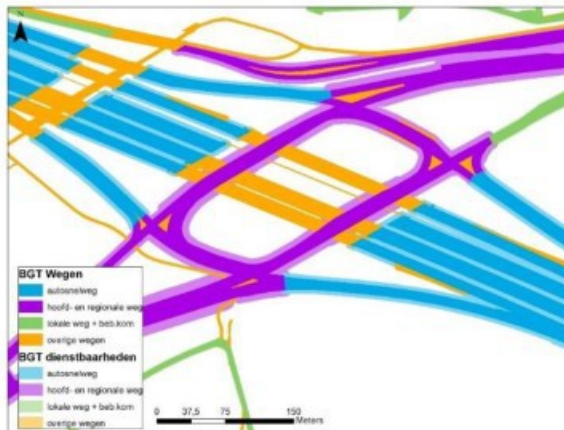
Figuur B2.3 BGT: autosnelwegen



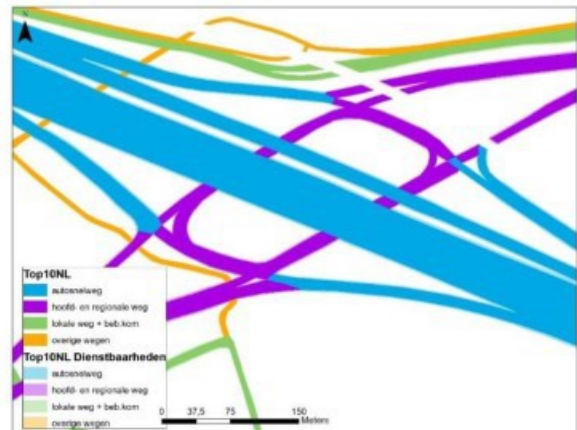
Figuur B2.4 - Top10NL autosnelwegen

Hoofd- en regionale wegen

Het areaal hoofd- en regionale wegen neemt over het algemeen af. Deze daling wordt verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom (zie figuren B2.1 en B2.2; B2.5 en B2.6).



Figuur B2.5 BGT: hoofd en regionale wegen



Figuur B2.6 Top10NL: hoofd en regionale wegen

Lokale wegen

De daling van lokale wegen wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand (figuur B2.7 en B2.8).



Figuur B2.7 BGT: lokale wegen en bebouwde kom



Figuur B2.8 Top10NL: lokale wegen en bebouwde kom

Overige wegen

Veranderingen in het oppervlak overige wegen worden verklaard door functieverhuivingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Verder komt de verandering doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een verschil in oppervlak optreedt. Daarnaast worden vrij liggende loop- en fietspaden in de BGT wel ingetekend als gevolg van het grotere detailniveau (figuur B2.9 en B2.10).



Figuur B2.9 BGT wegen: overige wegen



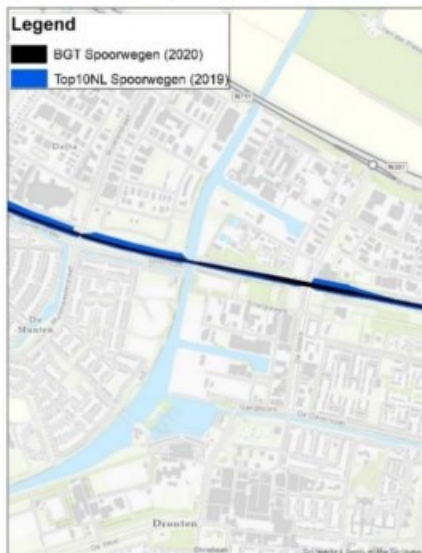
Figuur B2.10 Top10NL: overige wegen

Spoorwegen

Het oppervlak spoorwegen neemt licht toe. De verschuiving komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied wat leidt tot een significante afname van het areaal (figuren B2.11 en B2.12).



Figuur B2.11: BGT-spoorwegen (KTO 2020) en TOP10NL (KTO 2019) ten noorden van Lelystad



Figuur B2.12 BGT spoorwegen (KTO 2020) en TOP10NL (KTO 2019) bij Dronten



From: [Redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3 [Redacted]@WET>
Sent: maandag 1 mei 2023 16:07
To: [Redacted]@noordelijkbelastingkantor.nl; [Redacted]@noordelijkbelastingkantor.nl
Subject: WOZ-waarde

Hallo,

In maart 2023 heb ik jullie gevraagd naar de WOZ-waarde in verband met ons kostentoedelingsonderzoek. Jullie hebben toen onderstaande gegevens opgeleverd:

Met peildatum wordt bedoeld de aanvang van het belastingjaar en niet waarde peildatum, die is nl. nog een jaar daarvoor. De huidige prognose is dat de totale waarde voor 2022 en 2023 doorgroeit naar de volgende omvang:

Waterschap	Prognose waarde 2022	Toegerekende oppervlakte 2022	Prognose waarde 2023	Toegerekende oppervlakte 2023
WSF	87.752.000.000	40.000 ha.	99.511.000.000	40.300 ha.

Als peildatum voor de waardebepaling gaan we uit van 1-1-2022. Heeft de WOZ-waarde die hierboven is aangegeven bij Prognose waarde 2023 als peildatum 1-1-2022?

Uit het eerste concept-rapport (met doorrekening 87.752.000.000) komt een forse verschuiving van ongebouwd naar gebouwd naar voren vandaar dat ik het zeker wil weten. Als we moeten rekenen met de WOZ-waarde van € 99.511.000.000 wordt deze verschuiving namelijk nog veel groter.

Hoor graag van één van jullie.

Met vriendelijke groeten,



Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E. [Redacted]@weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>
Sent: dinsdag 2 mei 2023 15:00
To: [redacted]
Subject: R002 1290490KVE V01 Doorkijk Belastingstelsel 2025 WF (002)
Attachments: R002 1290490KVE V01 Doorkijk Belastingstelsel 2025 WF (002).docx

Hoi [redacted]

Best wel even anders. Niet veel vragen, maar toch.

Ik kom met de berekening niet uit, lijkt me:

		ha	formule	aantal ha per 1000 inwoners	
	agrarische	240.617	0,0030799	366,2401	0,7349953
	ongebouwd	241.572			
	natuur	51.510	0,0000224	78,0928	1,1938609
	aantal inwoners	659.600			
	per km2	189			
			ongebouwd	76,58549953	24%
			natuur	186,3160777	0,4%

Klopt wel met huidig op blz. 10, maar is dat het ook?

Mei freonlike groetnis,

[redacted]

Controller
Werkdagen: ma | di | wo

[redacted]

Wetherskip Fryslân Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted]@wetherskipfryslan.nl





Wetterskip Fryslân, KTO, Onderzoek belastingstelsel 2025

Wijzigingen en effecten in beeld gebracht

24 april 2023

Kenmerk R002-1291410KVE-V01

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Onderzoek belastingstelsel 2025
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	██████████ J
Auteur(s)	██████████ J
Tweede lezer	██████████████████ J
Kenmerk	R002-1290490KVE-V01
Aantal pagina's	15 (exclusief bijlagen)
Datum	24 april 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Veranderingen in het belastingstelsel 2025.....	4
2.1	Bepalen ingezetenaandeel.....	5
2.2	Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling	6
2.3	Berekenen categorale kostentoedeling	6
2.4	Tariefdifferentiatie wegen	7
2.5	Tariefdifferentiatie wateraanvoer	7
2.6	Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.....	8
2.7	Combineren van tariefdifferentiaties.....	9
3	Toepassing op de huidige kostentoedeling	9
3.1	Categorale kostentoedeling.....	9
3.2	Belastingtarieven.....	10
3.3	Kostentoedeling geoptimaliseerd voor ongewijzigde waardeverhouding	12
3.4	Tariefdifferentiatie wateraanvoer	12
3.5	Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.....	13
4	Conclusies	15

1 Inleiding

De waterschappen hebben de minister van Infrastructuur en Waterstaat gevraagd om het stelsel voor de waterschapsbelastingen aan te passen. Op 11 december 2020 hebben de waterschappen na een intensief traject unaniem ingestemd met een pakket voorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen en dat aan de toenmalige minister aangeboden. De voorstellen lossen een aantal urgente knelpunten op. Ook leveren ze een bijdrage aan een aantal belangrijke opgaven waar Nederland voor staat als het gaat om klimaat, circulaire economie en energie. Verder wordt het profijtbeginsel (wie belang heeft betaalt) beter toegepast.

De Tweede Kamer beslist over de exacte wijziging van het belastingstelsel en het moment waarop de wijzigingen ingaan. De waterschappen rekenen er op dat het nieuwe stelsel in 2025 in werking treedt. In dit rapport beschrijven wij de voorgestelde wijzigingen in het belastingstelsel aangaande de watersysteemheffing en de effecten hiervan op de kostentoedeling en de tarieven.

In hoofdstuk 2 beschrijven wij op basis van de meest actuele status welke veranderingen er in het belastingstelsel zullen komen en wat de beoogde rekenmethode wordt. Hierbij wordt beschreven wat het speelveld is (aan welke knoppen kan je draaien).

In hoofdstuk 3 passen wij deze rekenmethode toe op de huidige kostentoedeling en lichten we de veranderingen die hierdoor ontstaan toe. Ook kijken we hierbij wat de gevoeligheid is van het speelveld op de uitkomsten (wat is het effect van aan de knoppen draaien).

In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste conclusies weergegeven.

2 Veranderingen in het belastingstelsel 2025

In dit hoofdstuk worden de veranderingen in het belastingstelsel 2025 beschreven. Dit gebeurt op basis van de situatie begin april 2023. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Concept wetswijziging en memorie van toelichting zoals deze door de wetgever ter internetconsultatie¹ zijn aangeboden. Deze internetconsultatie vond plaats in augustus/september 2022.
- Schriftelijke reactie daar op van de Unie van Waterschappen² gegeven in september 2022.

In onderstaande tabel wordt per onderdeel van een kostentoedeling samengevat welke wijzigingen ten opzichte van het huidige stelsel worden verwacht. Vervolgens wordt verder ingegaan op de onderdelen die veranderen en nieuw zijn toegevoegd.

¹ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_waterschapsbelasting

² <https://unievandewaterschappen.nl/wp-content/uploads/2022/09/Reactie-op-internetconsultatie-wetsvoorstel-wijziging-waterschapsbelastingen.pdf>

Tabel 2.1 Overzicht per onderdeel kostentoedeling

Onderdeel	Status	Toelichting
Bepalen inwoneraantal en ingezetenaandeel	Ongewijzigd	
Mogelijkheid tot verhogen ingezetenaandeel	Gewijzigd	Er is een voorwaarde toegevoegd.
Kostentoedeling op basis van economische waarde	Vervalt	
Bepaling oppervlakte natuur	Ongewijzigd	De definitie van natuur is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte ongebouwd	Ongewijzigd	De definitie van ongebouwd is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte gebouwd	Ongewijzigd	Dit is een hulpmiddel bij het bepalen van de oppervlakte ongebouwd in de verdeelsleutel.
Kostentoedeling op basis van verdeelsleutel	Nieuw	Op basis van een nieuwe verdeelsleutel wordt de kostentoedeling bepaald en wordt bij ongebouwd en natuur ruimte tot verhoging/verlaging ingebouwd
Tariefdifferentiatie wegen	Gewijzigd	De tariefdifferentiatie wegen is inhoudelijk ongewijzigd maar is gemaximeerd tot 100 %
Tariefdifferentiaties buitendijks, bemalen, waterberging en kassen	Ongewijzigd	
Tariefdifferentiatie wateraanvoer	Nieuw	Dit is een nieuwe tariefdifferentiatie ongebouwd.
Tariefdifferentiatie niet-/woningen	Nieuw	Dit is een nieuwe tariefdifferentiatie gebouwd.
Tariefberekening	Gewijzigd	Met methodiek van de tariefberekening blijft hetzelfde, de nieuwe tariefdifferentiaties zijn een aanvulling.

Het belangrijkste vervallen onderdeel is de kostentoedeling op basis van de economische waarde. Dit betekent dat de huidige methodiek van waarde- en oppervlaktebepaling aan de hand van de "Handreiking Kostentoedeling 2009 en Geowijzer" en de "Taxatiewijzer (spoor)wegen" niet meer hoeft te worden gebruikt. Een aantal onderdelen uit deze methodiek, de bepaling van de oppervlakten natuur en ongebouwd, komen wel terug in de nieuwe methodiek.

2.1 Bepalen ingezetenaandeel

De berekening van het ingezetenaandeel is gelijk gebleven. Het wordt gebaseerd op de inwonerdichtheid en geeft het bestuur de mogelijkheid om binnen een bandbreedte het ingezetenaandeel te bepalen. De mogelijkheid om het ingezetenaandeel met maximaal 10 % te verhogen blijft ook bestaan maar moet in het nieuwe stelsel wel beargumenteerd worden "aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap". Een nadere toelichting bij het invullen van de bestuurlijke ruimte om op basis van gebiedskenmerken het ingezetenaandeel te verhogen is niet gegeven. In de internetconsultatie heeft de Unie van Waterschappen de wetgever gevraagd om af te zien van deze motiveringsplicht.

2.2 Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling

De kostendelen natuur en ongebouwd worden bepaald met verdeelsleutels waarin de oppervlakte van natuur en ongebouwd een belangrijke plaats innemen. De definitie van natuur en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als in het huidige stelsel worden vastgesteld. Door deze op basis van bronbestanden in beeld te brengen of aan te sluiten bij de areaalafbakening van de categorie natuur in de watersysteemheffing.

De definitie van ongebouwde onroerende zaken en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als nu worden vastgesteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd uit het belastingsysteem. De oppervlakte van de ongebouwde onroerende zaken wordt berekend door de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd en de oppervlakte natuur af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Deze rekenwijze sluit aan bij artikel 118 derde lid van de Waterschapswet:

- *“Als één ongebouwde onroerende zaak als bedoeld in artikel 117, onderdeel b, wordt aangemerkt een kadastraal perceel of gedeelte daarvan, met dien verstande dat buiten aanmerking wordt gelaten: a. hetgeen ingevolge het eerste en tweede lid wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak; b. een natuurterrein.”*

2.3 Berekenen categorale kostentoedeling

De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van een geheel nieuwe verdeelsleutel.

- Het kostendeel ingezet wordt bepaald zoals hierboven beschreven.
- Het kostendeel ongebouwd wordt berekend met de volgende formule: $0,0030799 \cdot (A^{0,7349953})$ % waarbij A het aantal hectare ongebouwd per 1000 inwoners is.
- Het kostendeel natuur wordt berekend met de volgende formule: $0,0000224 \cdot (B^{1,1938609})$ % waarbij B het aantal hectare natuur per 1000 inwoners is.
- Het kostendeel eigendom is het restant percentage, 100 % – kostendeel ingezetenen – kostendeel ongebouwd – kostendeel natuur.

De kostendelen ongebouwd en natuur kunnen worden verhoogd of verlaagd met 25 % aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap. Als (niet limitatieve) voorbeelden van kenmerken worden genoemd: de hoeveelheid primaire en secundaire waterkeringen, veel inzet op peilbeheer of vrij afstromend, bijdragen in natura als onderhoud en beschikbaarheid bergingscapaciteit en aanvoer van zoet water.³

Middels een algemene maatregel van bestuur (AMvB) kan later door de wetgever worden besloten om dit percentage voor waterschappen die voldoen aan bepaalde kenmerken of voorwaarden te verhogen naar 50 %. In de internetconsultatie heeft de Unie van Waterschappen gevraagd om de bandbreedte conform haar aanvankelijke voorstel te verhogen naar +/- 30 % en

³ Deze voorbeelden worden overigens genoemd in de context van de uitbreidingsmogelijkheid van de bandbreedte in de AMVB.

af te zien van de mogelijkheid deze in de toekomst bij AMvB te verhogen tot +/- 50 %. Het argument hier voor is dat de bandbreedte van +/- 25 % bij enkele waterschappen direct tot ongewenste lastenverschuivingen zal leiden. Daarnaast heeft de Unie van Waterschappen gevraagd om niet alleen gebiedskenmerken maar ook de door het waterschap gekozen invulling van de taakuitoefening mee te mogen wegen.

2.4 Tariefdifferentiatie wegen

De mogelijkheid die sommige waterschappen hebben om de tariefdifferentiatie wegen tot 400 % te verhogen, komt te vervallen. De verhoogde tariefdifferentiatie was bedoeld als instrument waarmee de onbedoelde tariefstijgingen voor het kostendeel ongebouwd die voortvloeiden uit het gebruik van de waarde als verdeelmaatstaf in de kostentoedeling konden worden beperkt. Met het nieuwe kostentoedelingsmodel is een structurelere oplossing voor dit probleem gevonden. Daarmee is de verhoogde tariefdifferentiatie voor wegen niet meer nodig.

De mogelijkheid om het tarief voor verharde openbare wegen op inhoudelijke gronden (o.a. wegen veroorzaken in verband met hun versnelde afstroming waterbezwaar en kunnen dus tot hogere kosten voor het waterschap leiden) met maximaal 100% te verhogen, blijft in stand. De tariefdifferentiatie wegen is heffing-technisch, inhoudelijk niet veranderd.

2.5 Tariefdifferentiatie wateraanvoer

Geheel nieuw is de tariefdifferentiatie wateraanvoer. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- *“Het algemeen bestuur kan de heffing maximaal 100% hoger vaststellen voor in een bepaald gedeelte van het waterschap gelegen ongebouwde onroerende zaken die gebaat kunnen zijn bij wateraanvoerprojecten die tot stand worden of zijn gebracht door of vanwege het waterschapsbestuur op verzoek van ten minste één belanghebbende.”*

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen de mogelijkheid te geven om de kosten van de specifieke 'plusvoorziening' wateraanvoer in rekening te brengen bij die belastingplichtigen die van de voorziening profijt hebben. Het doorbelasten van deze kosten in de vorm van een tariefdifferentiatie en niet via een rechtenheffing (retributie) maakt het eenvoudiger om alle belastingbetalers in een bepaald gebied te belasten. Het waterschap hoeft niet aan te tonen dat een persoon die de voorziening niet zelf (mede) heeft aangevraagd er toch daadwerkelijk gebruik van heeft gemaakt of er genot van heeft.

Een voorwaarde voor invoering van deze tariefdifferentiatie is dat de plusvoorziening tot stand moet zijn of worden gebracht op verzoek van tenminste één belanghebbende. Daarnaast moet er aantoonbaar draagvlak zijn voor het wateraanvoerproject. Praktisch betekent dit dat er voor invoering van de tariefdifferentiatie een draagvlakmeting plaats moet vinden. De vorm waarin deze draagvlakmeting plaats moet vinden wordt in de memorie van toelichting als volgt beschreven:

- *“Het waterschap nodigt alle potentiële bijdrageplichtigen uit het betrokken deel van het waterschapsgebied uit om binnen een nader te bepalen termijn schriftelijk of elektronisch aan te geven of zij de plusvoorziening wenselijk achten, waarbij het waterschap ook aangeeft dat de kosten van de voorziening via de tariefdifferentiatie zullen worden verhaald. De*

plusvoorziening wordt alleen gerealiseerd als van de ingekomen reacties de meerderheid voorstander is van de plusvoorziening.”

Bij de draagvlakmeting hoeft, uit efficiëntie-overwegingen, **alleen te worden gekeken naar de ingekomen reacties**. Voor bestaande wateraanvoerprojecten moet ook een draagvlakmeting worden uitgevoerd wanneer het waterschap er een tariefdifferentiatie voor wil invoeren. Heffing-technisch bezien is dit geen andere tariefdifferentiatie dan de heffingen voor buitendijks en bemalen gebieden. Het waterschap kan vaststellen om welke gebieden het gaat en daar vervolgens een hoger tarief doorbelasten aan de ongebouwde onroerende zaken

2.6 Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen

Ook geheel nieuw is de tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen, ook wel de tariefdifferentiatie gebouwd genoemd. Dit is een tariefdifferentiatie die niet wordt toegepast op het ongebouwd tarief, zoals bij de andere tariefdifferentiaties het geval is, maar op het gebouwd tarief. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- *“Het algemeen bestuur kan bepalen dat het tarief voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen op een ander percentage wordt vastgesteld dan voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen. De verhouding tussen beide percentages mag niet groter zijn dan de verhouding tussen de waardeontwikkeling van onroerende zaken gelegen in het waterschap die niet in hoofdzaak tot woning dienen en de waardeontwikkeling van onroerende zaken in het waterschap die in hoofdzaak tot woning dienen ten opzichte van de waarde per 1 januari 20XX. De waardeontwikkeling wordt bepaald op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken.”*

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen **de mogelijkheid** te geven om de lastenverschuiving van bedrijven naar woningen, als gevolg van de sterke stijging van de waarde van woningen, **te dempen**. Er wordt wel een kader gesteld voor de mate waarin de tarieven mogen verschillen. Dit kader is gebaseerd op het verschil in de waardeontwikkeling tussen woningen en niet-woningen.

Voor het berekenen van het verschil in de waardeontwikkeling wordt aangegeven dat gebruik gemaakt kan worden van de overzichten van de WOZ-waardeontwikkelingen die de Waarderingskamer jaarlijks samenstelt. De memorie van toelichting beschrijft de te hanteren berekening als volgt:

- *“Op basis van deze ontwikkelingen per gemeente [uit het genoemde overzicht] kan het waterschap vervolgens gewogen gemiddelde waardestijgingen voor woningen en voor niet-woningen voor zijn beheergebied berekenen. De verhouding tussen deze twee gemiddelden wordt vervolgens gebruikt voor het bepalen van het maximum van de tariefdifferentiatie gebouwd.”*

Als peildatum wordt 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar van inwerkingtreding gesteld. De concrete berekening van het tarief op basis van deze aanwijzingen wordt in hoofdstuk 3 verder uitgewerkt bij de toepassing op de huidige kostentoedeling.

Heffing-technisch gezien is dit een andere heffing dan de rest van de heffingen die gebaseerd zijn op een ruimtelijke afbakening en op basis van kadastrale percelen in het belastingsysteem worden verwerkt. Deze tariefdifferentiatie niet-/woningen is gebaseerd op de WOZ classificatie of een gebouwde onroerende zaak een woning of niet-woning is.

2.7 Combineren van tariefdifferentiaties

De tariefdifferentiaties buitendijks, waterberging, bemalen, verharde openbare wegen, glasopstanden, wateraanvoerprojecten en woningen en niet-woningen kunnen naast elkaar worden toegepast. Dit betekent dat het aantal verschillende tarieven bij invoering van deze tariefdifferentiaties snel kan oplopen.

Bij bijvoorbeeld stapeling van de tariefdifferentiaties buitendijks en woningen en niet-woningen zijn er vier verschillende tarieven gebouwd, namelijk binnendijks – woningen, binnendijks – niet-woningen, buitendijks – woningen en buitendijks – niet-woningen.

3 Toepassing op de huidige kostentoedeling

In dit hoofdstuk passen wij deze rekenmethode toe op de huidige kostentoedeling en lichten we de veranderingen die hierdoor ontstaan toe. Dit doen we aan de hand van kentallen uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018, de Begroting 2023, de achterliggende tariefberekeningen en enige nieuwe gegevens. Ook kijken we hierbij wat de gevoeligheid is van het speelveld op de uitkomsten (wat is het effect van aan de knoppen draaien).

3.1 Categoriele kostentoedeling

De categoriele kostentoedeling wordt niet meer berekend op basis van de economische waarde maar op basis van de geheel nieuwe verdeelsleutel.

- Het kostendeel ingezetenen is bepaald volgens de bekende methode op basis van inwonerdichtheid.
- Het kostendeel ongebouwd is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte de totale oppervlakte van het beheergebied minus de oppervlakte natuur minus de (mee)getaxeerde gebouwde oppervlakte is gebruikt. Hiervoor zijn de oppervlakten uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018 gebruikt.
- Het kostendeel natuur is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte het oppervlak natuur uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018 is gebruikt.
- Het kostendeel gebouwd is de resultante van 100 % minus de andere kostendelen.

Het effect van de nieuwe rekenwijze, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid, is als volgt: Het aandeel ongebouwd stijgt met +4 %. Het aandeel gebouwd daalt met - 2 %. Het aandeel natuur met +9 %

Naast de al bestaande bestuurlijke vrijheid om het kostendeel ingezetenen te verhogen of verlagen is er ook bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur met 25 % te verhogen of verlagen. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de categorale kostentoedeling wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 25 % verlaagd of verhoogd worden.

In de eerste kolom van deze tabel staat de categorale kostentoedeling zoals deze nu gehanteerd wordt. In de tweede kolom staat de categorale kostentoedeling volgens de nieuwe rekenwijze, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid. In de derde kolom staat het procentuele verschil ten op zichte van de huidige situatie.

In de vierde en vijfde kolom staan de uitkomsten voor een scenario waarbij het bestuur er voor kiest om voor zowel ongebouwd als natuur gebruik te maken van de maximale ruimte om het kostendeel met 25 % te verlagen.

In de vierde en vijfde kolom staan de uitkomsten voor een scenario waarbij het bestuur er voor kiest om voor zowel ongebouwd als natuur gebruik te maken van de maximale ruimte om het kostendeel met 25 % te verhogen.

Tabel 3.1 Categorale kostentoedeling met gevoeligheid

Categorie	Huidig	2025	tov huidig	2025 - 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ingezetenen	28,0%	28,0%	0%	28,0%	0%	28,0%	0%
Ongebouwd	24,0%	25,0%	4%	18,7%	-22%	31,2%	30%
Natuur	0,4%	0,4%	9%	0,3%	-18%	0,5%	37%
Gebouwd	47,6%	46,6%	-2%	52,9%	11%	40,2%	-16%

Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het kostendeel ongebouwd met - 22 % tot + 30 % worden beïnvloed. Het kostendeel gebouwd reageert in de tegengestelde richting tussen de + 11 % en - 16 %. Het kostendeel natuur reageert niet of heel sterk met - 18 % tot + 37 %. Deze gevoeligheid voor procentuele verschuivingen is vooral het gevolg van het lage percentage van natuur in de categorale kostentoedeling (op basis van niet afgeronde getallen).

De bestuurlijke vrijheid van de nieuwe wetgeving geeft ook de ruimte om op een ongewijzigde categorale kostentoedeling uit te komen.

3.2 Belastingtarieven

De berekening van de belastingtarieven gebeurt op dezelfde wijze als in de huidige kostentoedeling. Voor onderstaande berekening zijn **de Begroting 2023** en de achterliggende berekeningen als basis gehanteerd. Om een zuivere vergelijking te kunnen maken, is er voor de 2025 tariefberekeningen vanuit gegaan dat dezelfde heffingsmaatstaven, kwijscheldingen en onttrekkingen uit de egalisatiereserves worden ingezet.

Het effect van de nieuwe rekenwijze op de tarieven, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid, laat ten opzichte van de huidige kostentoedeling een wisselend beeld zien. Voor de

categorieën ingezetenen is er geen verandering. Binnen de categorie ongebouwd en gebouwd vinden er wel verschuivingen plaats. Er vindt een lastenverzwaring plaats van 4 % voor het overig ongebouwd en een lastenverlichting van -2 % voor gebouwd. Er vind daarnaast een lastenverzwaring plaats van +9 % voor natuur.

De bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur te verhogen of verlagen met 25 % heeft ook effect op de tarieven. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de tarieven wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 25 % verlaagd of verhoogd worden. Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het tarief overig ongebouwd met – 22 % tot + 30 % worden beïnvloed. Het tarief gebouwd reageert in tegengestelde richting met + 11 % tot – 16 %. Het tarief natuur met – 18 % tot 37 %. Ook hier is deze gevoeligheid voor procentuele verschuivingen het gevolg van het lage percentage natuur in de categorale kostentoedeling.

De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt geeft niet de ruimte om op volledig ongewijzigde tarieven uit te komen. Dit is een gevolg van het maximeren van de tariefdifferentiatie wegen op 100 %. Om het tarief overig ongebouwd gelijk te houden, is het noodzakelijk de totale opbrengst van de categorie ongebouwd naar beneden te brengen. Dit zal echter een stijging van het tarief gebouwd tot gevolg hebben. Dit scenario wordt in de volgende paragraaf verder uitgewerkt.

Tabel 3.2 Belastingtarieven met gevoeligheid (EUR/ha)

Categorie	Huidig (2023)	2025	tov huidig	2025 – 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ingezetenen	107,43	107,43	0%	107,43	0%	107,43	0%
Gebouwd – binnendijs (% WOZ waarde)	0,05702	0,05579	-2%	0,06340	11%	0,04817	-16%
Gebouwd – buitendijs (% WOZ waarde)	0,01425	0,01395	-2%	0,01585	11%	0,01204	-16%
Natuur (EUR/ha)	8,67	9,49	9%	7,12	-18%	11,86	37%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,89	4%	14,17	-22%	23,61	30%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen (EUR/ha)	54,43	56,68	4%	42,51	-22%	70,84	30%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	90,71	94,46	4%	70,84	-22%	118,07	30%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen weg (EUR/ha)	127,00	132,24	4%	99,18	-22%	165,30	30%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen (EUR/ha)	72,57	75,57	4%	56,68	-22%	94,46	30%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen (EUR/ha)	108,86	113,35	4%	85,01	-22%	141,69	30%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	145,14	151,13	4%	113,35	-22%	188,92	30%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen weg (EUR/ha)	181,43	188,92	4%	141,69	-22%	236,15	30%

3.3 Kostentoedeling geoptimaliseerd voor ongewijzigde waardeverhouding

Het is mogelijk om door gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid op een ongewijzigde waarde verhouding en tarieven uit te komen. Dit specifieke scenario is hier verder uitgewerkt.

Om de tarieven nagenoeg gelijk te kunnen houden, wordt binnen de mogelijkheden van de bestuurlijke vrijheid het kostendeel ongebouwd met 4,0 % verlaagd én het aandeel natuur met 9,0 % verlaagd. Ten opzichte van de huidige kostentoedeling betekent dit een daling van 0,01 procentpunt voor ongebouwd en een stijging van 0,01 procentpunt voor gebouwd. De overige categorieën blijven dan ongewijzigd.

Tabel 3.3 Categorale kostentoedeling bij gelijkblijvend tarief overig ongebouwd

Categorie	Huidig (vigerend)	2025	tov huidig	Bestuurlijke vrijheid	2025 aangepast	tov huidig
Ingezetenen	28,00%	28,00%	0%		28,00%	0%
Ongebouwd	24,00%	24,99%	32%	-4%	23,99%	0%
Natuur	0,40%	0,44%	46%	-9%	0,40%	0%
Gebouwd	47,60%	46,57%	-12%		47,61%	0%

Het nieuwe kostendeel levert ongewijzigde tarieven op (weergegeven in tabel 3.4).

Tabel 3.4 Tarieven bij gelijkblijvend tarief overig ongebouwd

Categorie	2023	2025	tov 2023
Ingezetenen	107,43	107,43	0%
Gebouwd – binnendijks (% WOZ waarde)	0,05702	0,05703	0%
Gebouwd – buitendijks (% WOZ waarde)	0,01425	0,01426	0%
Natuur (EUR/ha)	8,67	8,63	0%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,14	0%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen (EUR/ha)	54,43	54,41	0%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	90,71	90,68	0%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen weg(EUR/ha)	127,00	126,95	0%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen (EUR/ha)	72,57	72,54	0%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen (EUR/ha)	108,86	108,82	0%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	145,14	145,09	0%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen weg(EUR/ha)	181,43	181,36	0%

3.4 Tariefdifferentiatie wateraanvoer

De tariefdifferentiatie wateraanvoer heeft een effect op de tarieven van overig ongebouwd. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met een fictief wateraanvoergebied waarbij de helft van het binnendijks onbemalen gebied als oppervlak is gekozen met een maximale tariefdifferentiatie van 100 %. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Omdat het er nu twee tariefdifferentiaties zijn die gecumuleerd mogen worden, stijgt bij invoering het aantal tarieven ongebouwd van acht naar tien. De invoering van de tariefdifferentiatie wateraanvoer levert de volgende nieuwe tariefklassen op:

- Tarief ongebouwd binnendijs onbemalen wateraanvoer met een toeslag van 200 %
- Tarief ongebouwd binnendijs onbemalen wateraanvoer weg met een toeslag van 300 %

De tariefdifferentiatie wateraanvoer heeft een dempend effect op de standaard tarieven overig ongebouwd. De omvang van de daling is sterk afhankelijk van de omvang van het wateraanvoergebied. Hoe groter het wateraanvoergebied, hoe groter de hogere extra opbrengst uit dat gebied en hoe lager de tarieven overig ongebouwd.

We laten in deze berekeningen overigens buiten beschouwing dat het wateraanvoerproject zelf extra kosten meebrengt voor het waterschap. Het oogmerk van de tariefdifferentiatie is om de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken in het gebied van het wateraanvoerproject geheel of gedeeltelijk de kosten daarvan te laten dragen. Daarmee drukken deze kosten niet of minder op de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken buiten het gebied van het wateraanvoerproject. Als de meeropbrengst van de tariefdifferentiatie de kosten van het wateraanvoerproject volledig dekt, veranderen de tarieven voor overig ongebouwd buiten dat gebied in beginsel niet.

Het tarief in de voorbeeldberekening voor overig ongebouwd met wateraanvoer stijgt met 99 % en het tarief ongebouwd met wateraanvoer weg stijgt met 50 %. De stijging ten opzichte van de tarieven zonder tariefdifferentiatie is geen 100 % omdat het tarief overig ongebouwd waar de tariefdifferentiatie op gebaseerd is licht daalt. De stijging van het tarief ongebouwd wegen met wateraanvoer is procentueel maar 50 % omdat dit tarief al hoger was.

Tabel 3.5 Tariefdifferentiatie wateraanvoer: gevolgen voorbeeldberekening

Categorie	2025 zonder tariefdif.	2025 met tariefdif.	Vershil
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,09	-0,3%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen (EUR/ha)	54,41	54,26	-0,3%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	90,68	90,43	-0,3%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen weg(EUR/ha)	126,95	126,61	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen (EUR/ha)	72,54	72,35	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen - wateraanvoer (EUR/ha)	72,54	144,69	99%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen (EUR/ha)	108,82	108,52	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	145,09	144,69	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen - wateraanvoer weg (EUR/ha)	145,09	217,04	50%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen weg(EUR/ha)	181,36	180,87	-0,3%

3.5 Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen

De tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen heeft een effect op de tarieven voor gebouwde onroerende zaken. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met de

waarde gebouwd uit de Begroting 2023, de verdeling over woningen en niet-woningen zoals aanwezig is in de Memorie van Toelichting op de conceptwet in de internet consultatie⁴ en de gemiddelde waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen volgens de Waarderingskamer⁵ in 2022. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Op basis van de verdeling in de Memorie van Toelichting is aangenomen dat het waterschap:

- EUR 80.567.250.000 aan waarde woningen kent in 2022
- EUR 14.217.750.000 aan waarde niet-woningen kent in 2022

Op basis van de informatie van de Waarderingskamer is aangenomen dat:

- De gemiddelde waardeontwikkeling van woningen in 2022 9,5 % is
- De gemiddelde waardeontwikkeling van niet-woningen in 2022 0,3 % is

Op basis van de gemiddelde waardeontwikkeling is de maximale tariefdifferentiatie 5,88 %. De toepassing van deze maximale tariefdifferentiatie op het tarief gebouwd heeft tot gevolg dat het tarief woningen licht daalt met 3 % en het tarief niet-woningen stijgt met 20 %.

Het tarief woningen met tariefdifferentiatie is nagenoeg gelijk aan het tarief zonder tariefdifferentiatie in 2023. Hiermee is het effect van de grotere stijging van de waarde van woningen ten opzichte van niet-woningen volledig gecompenseerd. Ten opzicht van een kostentoedeling zonder tariefdifferentiatie daalt het tarief voor woningen met 3 % en stijgt het tarief voor niet-woningen met 20 %.

Tabel 3.6 Tariefdifferentiatie niet-/woningen

Categorie	2023	2025 zonder tariefdif	2025 met tariefdif.	Vershil 2025
Woningen binnendijs	0,05702 %	0,05703%	0,05529%	-3%
Niet-woningen binnendijs	0,05702 %	0,05703%	0,05854%	3%
Woningen buitendijs	0,01425 %	0,01426%	0,01382%	-3%
Niet-woningen buitendijs	0,01425 %	0,01426%	0,01707%	20%

⁴ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_waterschapsbelasting

⁵ <https://www.waarderingskamer.nl/woz-in-cijfers/feiten-over-de-woz/>

4 Conclusies

De nieuwe kostentoedelingssystematiek is wat betreft de benodigde berekeningen een sterke vereenvoudiging ten opzichte van het huidige stelsel. De complexe berekening op basis van economische waarde is komen te vervallen.

Het nieuwe stelsel, gebaseerd op de nieuwe verdeelsleutel, en de toegenomen bestuurlijke vrijheid geeft het Wetterskip Fryslan de mogelijkheden om de categorale verdeling gelijk te houden aan het oude stelsel. De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt, geeft de ruimte om op volledig ongewijzigde tarieven uit te komen. Om de tarieven nagenoeg gelijk te kunnen houden, wordt binnen de mogelijkheden van de bestuurlijke vrijheid het kostendeel ongebouwd met 4,0 % verlaagd én het aandeel natuur met 9,0 % verlaagd. Ten opzichte van de huidige kostentoedeling betekent dit een daling van 0,01 procentpunt voor ongebouwd en een stijging van 0,01 procentpunt voor gebouwd. De overige categorieën blijven dan ongewijzigd.

Het nieuwe lagere tarief voor ongebouwd openbare wegen levert automatisch een hoger tarief op voor het overig ongebouwd op. De totale opbrengst moet hetzelfde blijven.

De toegenomen bestuurlijke vrijheid geeft het waterschap de ruimte om hier op te anticiperen door er voor te kiezen juist het tarief overig ongebouwd gelijk te laten. De categorale waardeverhouding wordt hier dan op aangepast. Dit heeft wel tot gevolg dat het tarief voor het ongebouwd openbare wegen nog meer daalt en het tarief voor gebouwd zal stijgen.

Het inzetten van de aan het bestuur gegeven bestuurlijke vrijheid moet, zoals nu geformuleerd in de concept wetgeving, wel worden beargumenteerd op basis van gebiedskenmerken.

De tariefdifferentiaties wateraanvoer en woningen en niet-woningen zijn beschreven. Het is aan het waterschap om af te wegen om van deze tariefdifferentiaties gebruik te maken.

[redacted] J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: donderdag 4 mei 2023 15:40
To: [redacted] J [redacted] J [redacted] J
Subject: RE: Bespreken conceptrapportages Wetterskip Fryslan

Hallo [redacted] J

[redacted] J en ik kunnen op donderdag 11 mei vanaf 13.00 uur tot ongeveer 15.00 uur het rapport bespreken. [redacted] J weet ik niet zeker, zij is deze week met vakantie. **Plan jij een Teams vergadering in?**
Ten aanzien van de WOZ-waarde heb ik contact gehad met het Noordelijk Belastingkantoor. De in het rapport opgenomen WOZ-waarde heeft een waardepeildatum van 1-1-2021. Dit betekent dat de waarde van Gebouwd op 1-1-2022 € € 97.785.000.000 is, wat inhoudt dat het aandeel Gebouwd nog hoger wordt dan wat nu in het rapport is berekend.
Een mogelijkheid is nog om te kiezen voor de peildatum 1-1-2023. De kengetallen ongebouwd over 2022 zijn bekend. De WOZ-waarde met peildatum 1-1-2023 is (nog) niet bekend. Er is ook nog geen officiële voorlopige inschatting (Waarderingskamer) van de ontwikkeling van de WOZ-waarden in 2022. Deze zou dan moeten worden ingeschat. Uit een eerste berekening die door mij is gedaan blijkt dat bij een stijging van WOZ-waarde van 2% per 1-1-2023 ten opzichte van 1-1-2022 er een minimale verschuiving plaatsvindt ten opzichte van waardepeildatum 1-1-2022 met de waarde van € 97.785.000.000.
Alleen een hoger oppervlakte van (spoor)wegen door gebruik van TOP-10 kaarten kan dan een verschil maken en zorgen voor een minder sterke stijging van het aandeel gebouwd.
Volgende week maar bespreken.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Verzonden: donderdag 4 mei 2023 13:29
Aan: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J

<[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>;
<[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Bespreken conceptrapportages Wetherskip Fryslan

Dag [redacted]

Wanneer zouden jullie komende week kunnen om de rapportage digitaal te kunnen bespreken? Ik zou kunnen op maandag en donderdag na 10uur, of dinsdag de gehele dag.

Ik kan alvast kort reageren op onderstaande vragen, de vragen in de rapportage zou ik dan willen behandelen tijdens het overleg:

-Het is toegestaan om wederom gebruik te maken van de TOP10NL, echter is deze bron iets minder nauwkeurig ingetekend. Daarnaast sluit de BGT aan bij de toekomstige belastingsystematiek/bronnen waardoor je het mogelijk nog kan gebruiken ter vergelijking. Dit punt kan ik nader toelichten in ons digitale overleg.

-Hier zijn wij uitgegaan van de opgestuurde cijfers. Is er inmiddels contact geweest met het NBK en wat zijn de uitkomsten hiervan?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag



From: [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>

Sent: maandag 1 mei 2023 15:36

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>

Subject: RE: Bespreken conceptrapportages Wetherskip Fryslan

Caution: This message was sent from outside of TAUW. Please do not click links or open attachments unless you recognize the source of this email and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Ik heb het concept-rapport doorgenomen en ook enkele collega's gevraagd om kritisch mee te lezen. Het conceptrapport met de gemaakte opmerkingen heb ik bijgesloten.

Twee vragen zijn wat ons betreft het belangrijkste:

- Het gebruik van de BGT zorgt voor een flinke verschuiving tussen de verschillende soorten wegen en een lagere oppervlakte spoorwegen. Hoewel de waarde van agrarische grond is gestegen (van 47.000 naar 52.595) zorgt de verschuiving in de categorie wegen en de daling van oppervlakte spoorwegen toch voor een daling van de totale waarde van ongebouwd ten opzichte van 2018. In paragraaf 3.2 Oppervlaktebepaling staat de volgende zinssnede: "zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat". **Is het toegestaan om net als in 2018 gebruik te maken van de Top10NL en de BBG om de oppervlakte te bepalen?**
- In tabel 3.2 staat bij de waarde gebouwd een bedrag van € 87.752.000.000. Dit is de WOZ-waarde die gebruikt is voor de aanslagoplegging over het jaar 2022. Deze WOZ-waarde heeft als peildatum 1-1-2021. Voor 2023 werd in de begroting rekening gehouden met een WOZ-waarde van € 97.785.000.000. De peildatum van deze WOZ-waarde is volgens mij 1-1-2022. Dit betekent dat het aandeel van Gebouwd in de kostentoedeling nog groter wordt dan het aandeel van 52,8% wat nu in hoofdstuk 4 wordt gepresenteerd. Uit bijgevoegde berekening blijkt dat Gebouwd dan naar een aandeel van 54,3% gaat, een procentuele verhoging ten opzichte van het huidige kostenaandeel van ruim 14%. **Ik ga deze cijfers (WOZ-waarden) nog een keer voorleggen bij het NBK om na te gaan of ik de juiste denkwijze hanteer.**

Willen jullie de gemaakte opmerkingen/vragen beoordelen en het rapport aanpassen waar nodig? Het lijkt mij dan goed om op zo kort mogelijke termijn het rapport dan (digitaal) te bespreken.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [Redacted]

E. [Redacted] [@weterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: [Redacted] <[\[Redacted\]@tauw.com](mailto:[Redacted]@tauw.com)>

Verzonden: donderdag 20 april 2023 14:54

Aan: [Redacted] <[\[Redacted\]@weterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@weterskipfryslan.nl)>

CC: [Redacted] <[\[Redacted\]@tauw.com](mailto:[Redacted]@tauw.com)>

Onderwerp: RE: Bespreken conceptrapportages Weterskip Fryslan

Goedemiddag [Redacted]

In voorbereiding van het overleg hierbij alvast het concept rapport. De doorkijk naar het nieuwe belastingsysteem volgt volgende week.

Graag horen we nog wanneer het overleg voor jullie uitkomt.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted]



From: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Sent: dinsdag 18 april 2023 15:34
To: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Cc: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Subject: Bespreken conceptrapportages Wetterskip Fryslan

Dag [Redacted]

Volgens planning zouden wij komende week de conceptrapportages kunnen gaan bespreken. Ik zou hiervoor graag een datum in willen plannen. Zouden jullie dinsdag einde middag kunnen in een digitaal overleg? Mocht dit niet lukken is wellicht maandag 1 mei ook een optie voor ons. Hoor graag wat er mogelijk is, dan plan ik wat in. Ik zal [Redacted] dan ook uitnodigen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag



Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[redacted] J @WET>
Sent: dinsdag 9 mei 2023 16:39
To: [redacted] J [redacted] J @tauw.com; [redacted] J [redacted] J
[redacted] J [redacted] J [redacted] J
Subject: Concept doorkijk nieuw stelsel
Attachments: R002 1290490KVE V01 Doorkijk Belastingstelsel 2025 WF opmerk SdB.docx

Hallo,

In de bijlage mijn opmerkingen over de doorkijk naar het nieuwe belastingstelsel.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E [redacted] J @wetterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.



Wetterskip Fryslân, KTO, Onderzoek belastingstelsel 2025

Wijzigingen en effecten in beeld gebracht

24 april 2023

Kenmerk R002-1291410KVE-V01

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Onderzoek belastingstelsel 2025
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	██████████ J
Auteur(s)	██████████ J
Tweede lezer	██████████ J
Kenmerk	R002-1290490KVE-V01
Aantal pagina's	15 (exclusief bijlagen)
Datum	24 april 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Veranderingen in het belastingstelsel 2025.....	4
2.1	Bepalen ingezetenaandeel.....	5
2.2	Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling	6
2.3	Berekenen categorale kostentoedeling	6
2.4	Tariefdifferentiatie wegen	7
2.5	Tariefdifferentiatie wateraanvoer	7
2.6	Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.....	8
2.7	Combineren van tariefdifferentiaties.....	9
3	Toepassing op de huidige kostentoedeling	9
3.1	Categorale kostentoedeling.....	9
3.2	Belastingtarieven.....	10
3.3	Kostentoedeling geoptimaliseerd voor ongewijzigde waardeverhouding	12
3.4	Tariefdifferentiatie wateraanvoer	12
3.5	Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.....	13
4	Conclusies	15

1 Inleiding

De waterschappen hebben de minister van Infrastructuur en Waterstaat gevraagd om het stelsel voor de waterschapsbelastingen aan te passen. Op 11 december 2020 hebben de waterschappen na een intensief traject unaniem ingestemd met een pakket voorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen en dat aan de toenmalige minister aangeboden. De voorstellen lossen een aantal urgente knelpunten op. Ook leveren ze een bijdrage aan een aantal belangrijke opgaven waar Nederland voor staat als het gaat om klimaat, circulaire economie en energie. Verder wordt het profijtbeginsel (wie belang heeft betaalt) beter toegepast.

De Tweede Kamer beslist over de exacte wijziging van het belastingstelsel en het moment waarop de wijzigingen ingaan. De waterschappen rekenen er op dat het nieuwe stelsel in 2025 in werking treedt. In dit rapport beschrijven wij de voorgestelde wijzigingen in het belastingstelsel aangaande de watersysteemheffing en de effecten hiervan op de kostentoedeling en de tarieven.

In hoofdstuk 2 beschrijven wij op basis van de meest actuele status welke veranderingen er in het belastingstelsel zullen komen en wat de beoogde rekenmethode wordt. Hierbij wordt beschreven wat het speelveld is (aan welke knoppen kan je draaien).

In hoofdstuk 3 passen wij deze rekenmethode toe op de huidige kostentoedeling en lichten we de veranderingen die hierdoor ontstaan toe. Ook kijken we hierbij wat de gevoeligheid is van het speelveld op de uitkomsten (wat is het effect van aan de knoppen draaien).

In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste conclusies weergegeven.

2 Veranderingen in het belastingstelsel 2025

In dit hoofdstuk worden de veranderingen in het belastingstelsel 2025 beschreven. Dit gebeurt op basis van de situatie begin april 2023. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Concept wetswijziging en memorie van toelichting zoals deze door de wetgever ter internetconsultatie¹ zijn aangeboden. Deze internetconsultatie vond plaats in augustus/september 2022.
- Schriftelijke reactie daar op van de Unie van Waterschappen² gegeven in september 2022.

In onderstaande tabel wordt per onderdeel van een kostentoedeling samengevat welke wijzigingen ten opzichte van het huidige stelsel worden verwacht. Vervolgens wordt verder ingegaan op de onderdelen die veranderen en nieuw zijn toegevoegd.

¹ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_waterschapsbelasting

² <https://unievandewaterschappen.nl/wp-content/uploads/2022/09/Reactie-op-internetconsultatie-wetsvoorstel-wijziging-waterschapsbelastingen.pdf>

Tabel 2.1 Overzicht per onderdeel kostentoedeling

Onderdeel	Status	Toelichting
Bepalen inwoneraantal en ingezetenaandeel	Ongewijzigd	
Mogelijkheid tot verhogen ingezetenaandeel	Gewijzigd	Er is een voorwaarde toegevoegd.
Kostentoedeling op basis van economische waarde	Vervalt	
Bepaling oppervlakte natuur	Ongewijzigd	De definitie van natuur is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte ongebouwd	Ongewijzigd	De definitie van ongebouwd is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte gebouwd	Ongewijzigd	Dit is een hulpmiddel bij het bepalen van de oppervlakte ongebouwd in de verdeelsleutel.
Kostentoedeling op basis van verdeelsleutel	Nieuw	Op basis van een nieuwe verdeelsleutel wordt de kostentoedeling bepaald en wordt bij ongebouwd en natuur ruimte tot verhoging/verlaging ingebouwd
Tariefdifferentiatie wegen	Gewijzigd	De tariefdifferentiatie wegen is inhoudelijk ongewijzigd maar is gemaximeerd tot 100 %
Tariefdifferentiaties buitendijks, bemalen, waterberging en kassen	Ongewijzigd	
Tariefdifferentiatie wateraanvoer	Nieuw	Dit is een nieuwe tariefdifferentiatie ongebouwd.
Tariefdifferentiatie niet-/woningen	Nieuw	Dit is een nieuwe tariefdifferentiatie gebouwd.
Tariefberekening	Gewijzigd	De methodiek van de tariefberekening blijft hetzelfde, de nieuwe tariefdifferentiaties zijn een aanvulling.

Het belangrijkste vervallen onderdeel is de kostentoedeling op basis van de economische waarde. Dit betekent dat de huidige methodiek van waarde- en oppervlaktebepaling aan de hand van de "Handreiking Kostentoedeling 2009 en Geowijzer" en de "Taxatiewijzer (spoor)wegen" niet meer hoeft te worden gebruikt. Een aantal onderdelen uit deze methodiek, de bepaling van de oppervlakten natuur en ongebouwd, komen wel terug in de nieuwe methodiek.

2.1 Bepalen ingezetenaandeel

De berekening van het ingezetenaandeel is gelijk gebleven. Het wordt gebaseerd op de inwonerdichtheid en geeft het bestuur de mogelijkheid om binnen een bandbreedte het ingezetenaandeel te bepalen. De mogelijkheid om het ingezetenaandeel met maximaal 10 % te verhogen blijft ook bestaan maar moet in het nieuwe stelsel wel beargumenteerd worden "aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap". Een nadere toelichting bij het invullen van de bestuurlijke ruimte om op basis van gebiedskenmerken het ingezetenaandeel te verhogen is niet gegeven. In de internetconsultatie heeft de Unie van Waterschappen de wetgever gevraagd om af te zien van deze motiveringsplicht.

2.2 Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling

De kostendelen natuur en ongebouwd worden bepaald met verdeelsleutels waarin de oppervlakte van natuur en ongebouwd een belangrijke plaats innemen. De definitie van natuur en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als in het huidige stelsel worden vastgesteld. Door deze op basis van bronbestanden in beeld te brengen of aan te sluiten bij de areaalafbakening van de categorie natuur in de watersysteemheffing.

De definitie van ongebouwde onroerende zaken en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als nu worden vastgesteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd uit het belastingsysteem. De oppervlakte van de ongebouwde onroerende zaken wordt berekend door de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd en de oppervlakte natuur af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Deze rekenwijze sluit aan bij artikel 118 derde lid van de Waterschapswet:

- *“Als één ongebouwde onroerende zaak als bedoeld in artikel 117, onderdeel b, wordt aangemerkt een kadastraal perceel of gedeelte daarvan, met dien verstande dat buiten aanmerking wordt gelaten: a. hetgeen ingevolge het eerste en tweede lid wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak; b. een natuurterrein.”*

2.3 Berekenen categorale kostentoedeling

De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van een geheel nieuwe verdeelsleutel.

- Het kostendeel ingezet wordt bepaald zoals hierboven beschreven.
- Het kostendeel ongebouwd wordt berekend met de volgende formule: $0,0030799 \cdot (A^{0,7349953})$ % waarbij A het aantal hectare ongebouwd per 1000 inwoners is.
- Het kostendeel natuur wordt berekend met de volgende formule: $0,0000224 \cdot (B^{1,1938609})$ % waarbij B het aantal hectare natuur per 1000 inwoners is.
- Het kostendeel eigendom is het restant percentage, 100 % – kostendeel ingezetenen – kostendeel ongebouwd – kostendeel natuur.

De kostendelen ongebouwd en natuur kunnen worden verhoogd of verlaagd met 25 % aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap. Als (niet limitatieve) voorbeelden van kenmerken worden genoemd: de hoeveelheid primaire en secundaire waterkeringen, veel inzet op peilbeheer of vrij afstromend, bijdragen in natura als onderhoud en beschikbaarheid bergingscapaciteit en aanvoer van zoet water.³

Middels een algemene maatregel van bestuur (AMvB) kan later door de wetgever worden besloten om dit percentage voor waterschappen die voldoen aan bepaalde kenmerken of voorwaarden te verhogen naar 50 %. In de internetconsultatie heeft de Unie van Waterschappen gevraagd om de bandbreedte conform haar aanvankelijke voorstel te verhogen naar +/- 30 % en

³ Deze voorbeelden worden overigens genoemd in de context van de uitbreidingsmogelijkheid van de bandbreedte in de AMVB.

af te zien van de mogelijkheid deze in de toekomst bij AMvB te verhogen tot +/- 50 %. Het argument hier voor is dat de bandbreedte van +/- 25 % bij enkele waterschappen direct tot ongewenste lastenverschuivingen zal leiden. Daarnaast heeft de Unie van Waterschappen gevraagd om niet alleen gebiedskenmerken maar ook de door het waterschap gekozen invulling van de taakuitoefening mee te mogen wegen.

2.4 Tariefdifferentiatie wegen

De mogelijkheid die sommige waterschappen hebben om de tariefdifferentiatie wegen tot 400 % te verhogen, komt te vervallen. De verhoogde tariefdifferentiatie was bedoeld als instrument waarmee de onbedoelde tariefstijgingen voor het kostendeel ongebouwd die voortvloeiden uit het gebruik van de waarde als verdeelmaatstaf in de kostentoedeling konden worden beperkt. Met het nieuwe kostentoedelingsmodel is een structurelere oplossing voor dit probleem gevonden. Daarmee is de verhoogde tariefdifferentiatie voor wegen niet meer nodig.

De mogelijkheid om het tarief voor verharde openbare wegen op inhoudelijke gronden (o.a. wegen veroorzaken in verband met hun versnelde afstroming waterbezwaar en kunnen dus tot hogere kosten voor het waterschap leiden) met maximaal 100% te verhogen, blijft in stand. De tariefdifferentiatie wegen is heffing-technisch, inhoudelijk niet veranderd.

2.5 Tariefdifferentiatie wateraanvoer

Geheel nieuw is de tariefdifferentiatie wateraanvoer. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- *“Het algemeen bestuur kan de heffing maximaal 100% hoger vaststellen voor in een bepaald gedeelte van het waterschap gelegen ongebouwde onroerende zaken die gebaat kunnen zijn bij wateraanvoerprojecten die tot stand worden of zijn gebracht door of vanwege het waterschapsbestuur op verzoek van ten minste één belanghebbende.”*

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen de mogelijkheid te geven om de kosten van de specifieke 'plusvoorziening' wateraanvoer in rekening te brengen bij die belastingplichtigen die van de voorziening profijt hebben. Het doorbelasten van deze kosten in de vorm van een tariefdifferentiatie en niet via een rechtenheffing (retributie) maakt het eenvoudiger om alle belastingbetalers in een bepaald gebied te belasten. Het waterschap hoeft niet aan te tonen dat een persoon die de voorziening niet zelf (mede) heeft aangevraagd er toch daadwerkelijk gebruik van heeft gemaakt of er genot van heeft.

Een voorwaarde voor invoering van deze tariefdifferentiatie is dat de plusvoorziening tot stand moet zijn of worden gebracht op verzoek van tenminste één belanghebbende. Daarnaast moet er aantoonbaar draagvlak zijn voor het wateraanvoerproject. Praktisch betekent dit dat er voor invoering van de tariefdifferentiatie een draagvlakmeting plaats moet vinden. De vorm waarin deze draagvlakmeting plaats moet vinden wordt in de memorie van toelichting als volgt beschreven:

- *“Het waterschap nodigt alle potentiële bijdrageplichtigen uit het betrokken deel van het waterschapsgebied uit om binnen een nader te bepalen termijn schriftelijk of elektronisch aan te geven of zij de plusvoorziening wenselijk achten, waarbij het waterschap ook aangeeft dat de kosten van de voorziening via de tariefdifferentiatie zullen worden verhaald. De*

plusvoorziening wordt alleen gerealiseerd als van de ingekomen reacties de meerderheid voorstander is van de plusvoorziening.”

Bij de draagvlakmeting hoeft, uit efficiëntie-overwegingen, alleen te worden gekeken naar de ingekomen reacties. Voor bestaande wateraanvoerprojecten moet ook een draagvlakmeting worden uitgevoerd wanneer het waterschap er een tariefdifferentiatie voor wil invoeren. Heffing-technisch bezien is dit geen andere tariefdifferentiatie dan de heffingen voor buitendijs en bemalen gebieden. Het waterschap kan vaststellen om welke gebieden het gaat en daar vervolgens een hoger tarief doorbelasten aan de ongebouwde onroerende zaken

2.6 Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen

Ook geheel nieuw is de tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen, ook wel de tariefdifferentiatie gebouwd genoemd. Dit is een tariefdifferentiatie die niet wordt toegepast op het ongebouwd tarief, zoals bij de andere tariefdifferentiaties het geval is, maar op het gebouwd tarief. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- *“Het algemeen bestuur kan bepalen dat het tarief voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen op een ander percentage wordt vastgesteld dan voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen. De verhouding tussen beide percentages mag niet groter zijn dan de verhouding tussen de waardeontwikkeling van onroerende zaken gelegen in het waterschap die niet in hoofdzaak tot woning dienen en de waardeontwikkeling van onroerende zaken in het waterschap die in hoofdzaak tot woning dienen ten opzichte van de waarde per 1 januari 20XX. De waardeontwikkeling wordt bepaald op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken.”*

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen de mogelijkheid te geven om de lastenverschuiving van bedrijven naar woningen, als gevolg van de sterke stijging van de waarde van woningen, te dempen. Er wordt wel een kader gesteld voor de mate waarin de tarieven mogen verschillen. Dit kader is gebaseerd op het verschil in de waardeontwikkeling tussen woningen en niet-woningen.

Voor het berekenen van het verschil in de waardeontwikkeling wordt aangegeven dat gebruik gemaakt kan worden van de overzichten van de WOZ-waardeontwikkelingen die de Waarderingskamer jaarlijks samenstelt. De memorie van toelichting beschrijft de te hanteren berekening als volgt:

- *“Op basis van deze ontwikkelingen per gemeente [uit het genoemde overzicht] kan het waterschap vervolgens gewogen gemiddelde waardestijgingen voor woningen en voor niet-woningen voor zijn beheergebied berekenen. De verhouding tussen deze twee gemiddelden wordt vervolgens gebruikt voor het bepalen van het maximum van de tariefdifferentiatie gebouwd.”*

Als peildatum wordt 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar van inwerkingtreding gesteld. De concrete berekening van het tarief op basis van deze aanwijzingen wordt in hoofdstuk 3 verder uitgewerkt bij de toepassing op de huidige kostentoedeling.

Heffing-technisch gezien is dit een andere heffing dan de rest van de heffingen die gebaseerd zijn op een ruimtelijke afbakening en op basis van kadastrale percelen in het belastingsysteem worden verwerkt. Deze tariefdifferentiatie niet-/woningen is gebaseerd op de WOZ classificatie of een gebouwde onroerende zaak een woning of niet-woning is.

2.7 Combineren van tariefdifferentiaties

De tariefdifferentiaties buitendijks, waterberging, bemalen, verharde openbare wegen, glasopstanden, wateraanvoerprojecten en woningen en niet-woningen kunnen naast elkaar worden toegepast. Dit betekent dat het aantal verschillende tarieven bij invoering van deze tariefdifferentiaties snel kan oplopen.

Bij bijvoorbeeld stapeling van de tariefdifferentiaties buitendijks en woningen en niet-woningen zijn er vier verschillende tarieven gebouwd, namelijk binnendijks – woningen, binnendijks – niet-woningen, buitendijks – woningen en buitendijks – niet-woningen.

3 Toepassing op de huidige kostentoedeling

In dit hoofdstuk passen wij deze rekenmethode toe op de huidige kostentoedeling en lichten we de veranderingen die hierdoor ontstaan toe. Dit doen we aan de hand van kentallen uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018, de Begroting 2023, de achterliggende tariefberekeningen en enige nieuwe gegevens. Ook kijken we hierbij wat de gevoeligheid is van het speelveld op de uitkomsten (wat is het effect van aan de knoppen draaien).

3.1 Categoriele kostentoedeling

De categoriele kostentoedeling wordt niet meer berekend op basis van de economische waarde maar op basis van de geheel nieuwe verdeelsleutel.

- Het kostendeel ingezetenen is bepaald volgens de bekende methode op basis van inwonerdichtheid.
- Het kostendeel ongebouwd is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte de totale oppervlakte van het beheergebied minus de oppervlakte natuur minus de (mee)getaxeerde gebouwde oppervlakte is gebruikt. Hiervoor zijn de oppervlakten uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018 gebruikt.
- Het kostendeel natuur is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte het oppervlak natuur uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018 is gebruikt.
- Het kostendeel gebouwd is de resultante van 100 % minus de andere kostendelen.

Het effect van de nieuwe rekenwijze, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid, is als volgt: Het aandeel ongebouwd stijgt met +4 %. Het aandeel gebouwd daalt met - 2 %. Het aandeel natuur met +9 %

Naast de al bestaande bestuurlijke vrijheid om het kostendeel ingezetenen te verhogen of verlagen is er ook bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur met 25 % te verhogen of verlagen. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de categorale kostentoedeling wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 25 % verlaagd of verhoogd worden.

In de eerste kolom van deze tabel staat de categorale kostentoedeling zoals deze nu gehanteerd wordt. In de tweede kolom staat de categorale kostentoedeling volgens de nieuwe rekenwijze, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid. In de derde kolom staat het procentuele verschil ten op zichte van de huidige situatie.

In de vierde en vijfde kolom staan de uitkomsten voor een scenario waarbij het bestuur er voor kiest om voor zowel ongebouwd als natuur gebruik te maken van de maximale ruimte om het kostendeel met 25 % te verlagen.

In de vierde en vijfde kolom staan de uitkomsten voor een scenario waarbij het bestuur er voor kiest om voor zowel ongebouwd als natuur gebruik te maken van de maximale ruimte om het kostendeel met 25 % te verhogen.

Tabel 3.1 Categorale kostentoedeling met gevoeligheid

Categorie	Huidig	2025	tov huidig	2025 - 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ingezetenen	28,0%	28,0%	0%	28,0%	0%	28,0%	0%
Ongebouwd	24,0%	25,0%	4%	18,7%	-22%	31,2%	30%
Natuur	0,4%	0,4%	9%	0,3%	-18%	0,5%	37%
Gebouwd	47,6%	46,6%	-2%	52,9%	11%	40,2%	-16%

Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het kostendeel ongebouwd met - 22 % tot + 30 % worden beïnvloed. Het kostendeel gebouwd reageert in de tegengestelde richting tussen de + 11 % en - 16 %. Het kostendeel natuur reageert niet of heel sterk met - 18 % tot + 37 %. Deze gevoeligheid voor procentuele verschuivingen is vooral het gevolg van het lage percentage van natuur in de categorale kostentoedeling (op basis van niet afgeronde getallen).

De bestuurlijke vrijheid van de nieuwe wetgeving geeft ook de ruimte om op een ongewijzigde categorale kostentoedeling uit te komen.

3.2 Belastingtarieven

De berekening van de belastingtarieven gebeurt op dezelfde wijze als in de huidige kostentoedeling. Voor onderstaande berekening zijn de Begroting 2023 en de achterliggende berekeningen als basis gehanteerd. Om een zuivere vergelijking te kunnen maken, is er voor de 2025 tariefberekeningen vanuit gegaan dat dezelfde heffingsmaatstaven, kwijscheldingen en onttrekkingen uit de egalisatiereserves worden ingezet.

Het effect van de nieuwe rekenwijze op de tarieven, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid, laat ten opzichte van de huidige kostentoedeling een wisselend beeld zien. Voor de

categorieën ingezetenen is er geen verandering. Binnen de categorie ongebouwd en gebouwd vinden er wel verschuivingen plaats. Er vindt een lastenverzwaring plaats van 4 % voor het overig ongebouwd en een lastenverlichting van -2 % voor gebouwd. Er vindt daarnaast een lastenverzwaring plaats van +9 % voor natuur.

De bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur te verhogen of verlagen met 25 % heeft ook effect op de tarieven. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de tarieven wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 25 % verlaagd of verhoogd worden. Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het tarief overig ongebouwd met – 22 % tot + 30 % worden beïnvloed. Het tarief gebouwd reageert in tegengestelde richting met + 11 % tot – 16 %. Het tarief natuur met – 18 % tot 37 %. Ook hier is deze gevoeligheid voor procentuele verschuivingen het gevolg van het lage percentage natuur in de categorale kostentoedeling.

De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt geeft niet de ruimte om op volledig ongewijzigde tarieven uit te komen. Dit is een gevolg van het maximeren van de tariefdifferentiatie wegen op 100 %. Om het tarief overig ongebouwd gelijk te houden, is het noodzakelijk de totale opbrengst van de categorie ongebouwd naar beneden te brengen. Dit zal echter een stijging van het tarief gebouwd tot gevolg hebben. Dit scenario wordt in de volgende paragraaf verder uitgewerkt.

Tabel 3.2 Belastingtarieven met gevoeligheid (EUR/ha)

Categorie	Huidig (2023)	2025	tov huidig	2025 – 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ingezetenen	107,43	107,43	0%	107,43	0%	107,43	0%
Gebouwd – binnendijs (% WOZ waarde)	0,05702	0,05579	-2%	0,06340	11%	0,04817	-16%
Gebouwd – buitendijs (% WOZ waarde)	0,01425	0,01395	-2%	0,01585	11%	0,01204	-16%
Natuur (EUR/ha)	8,67	9,49	9%	7,12	-18%	11,86	37%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,89	4%	14,17	-22%	23,61	30%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen (EUR/ha)	54,43	56,68	4%	42,51	-22%	70,84	30%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	90,71	94,46	4%	70,84	-22%	118,07	30%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen weg (EUR/ha)	127,00	132,24	4%	99,18	-22%	165,30	30%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen (EUR/ha)	72,57	75,57	4%	56,68	-22%	94,46	30%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen (EUR/ha)	108,86	113,35	4%	85,01	-22%	141,69	30%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	145,14	151,13	4%	113,35	-22%	188,92	30%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen weg (EUR/ha)	181,43	188,92	4%	141,69	-22%	236,15	30%

3.3 Kostentoedeling geoptimaliseerd voor ongewijzigde waardeverhouding

Het is mogelijk om door gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid op een ongewijzigde waarde verhouding en tarieven uit te komen. Dit specifieke scenario is hier verder uitgewerkt.

Om de tarieven nagenoeg gelijk te kunnen houden, wordt binnen de mogelijkheden van de bestuurlijke vrijheid het kostendeel ongebouwd met 4,0 % verlaagd én het aandeel natuur met 9,0 % verlaagd. Ten opzichte van de huidige kostentoedeling betekent dit een daling van 0,01 procentpunt voor ongebouwd en een stijging van 0,01 procentpunt voor gebouwd. De overige categorieën blijven dan ongewijzigd.

Tabel 3.3 Categorale kostentoedeling bij gelijkblijvend tarief overig ongebouwd

Categorie	Huidig (vigerend)	2025	tov huidig	Bestuurlijke vrijheid	2025 aangepast	tov huidig
Ingezetenen	28,00%	28,00%	0%		28,00%	0%
Ongebouwd	24,00%	24,99%	32%	-4%	23,99%	0%
Natuur	0,40%	0,44%	46%	-9%	0,40%	0%
Gebouwd	47,60%	46,57%	-12%		47,61%	0%

Het nieuwe kostendeel levert ongewijzigde tarieven op (weergegeven in tabel 3.4).

Tabel 3.4 Tarieven bij gelijkblijvend tarief overig ongebouwd

Categorie	2023	2025	tov 2023
Ingezetenen	107,43	107,43	0%
Gebouwd – binnendijks (% WOZ waarde)	0,05702	0,05703	0%
Gebouwd – buitendijks (% WOZ waarde)	0,01425	0,01426	0%
Natuur (EUR/ha)	8,67	8,63	0%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,14	0%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen (EUR/ha)	54,43	54,41	0%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	90,71	90,68	0%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen weg(EUR/ha)	127,00	126,95	0%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen (EUR/ha)	72,57	72,54	0%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen (EUR/ha)	108,86	108,82	0%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	145,14	145,09	0%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen weg(EUR/ha)	181,43	181,36	0%

3.4 Tariefdifferentiatie wateraanvoer

De tariefdifferentiatie wateraanvoer heeft een effect op de tarieven van overig ongebouwd. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met een fictief wateraanvoergebied waarbij de helft van het binnendijks onbemalen gebied als oppervlak is gekozen met een maximale tariefdifferentiatie van 100 %. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Omdat het er nu twee tariefdifferentiaties zijn die gecumuleerd mogen worden, stijgt bij invoering het aantal tarieven ongebouwd van acht naar tien. De invoering van de tariefdifferentiatie wateraanvoer levert de volgende nieuwe tariefklassen op:

- Tarief ongebouwd binnendijs onbemalen wateraanvoer met een toeslag van 200 %
- Tarief ongebouwd binnendijs onbemalen wateraanvoer weg met een toeslag van 300 %

De tariefdifferentiatie wateraanvoer heeft een dempend effect op de standaard tarieven overig ongebouwd. De omvang van de daling is sterk afhankelijk van de omvang van het wateraanvoergebied. Hoe groter het wateraanvoergebied, hoe groter de hogere extra opbrengst uit dat gebied en hoe lager de tarieven overig ongebouwd.

We laten in deze berekeningen overigens buiten beschouwing dat het wateraanvoerproject zelf extra kosten meebrengt voor het waterschap. Het oogmerk van de tariefdifferentiatie is om de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken in het gebied van het wateraanvoerproject geheel of gedeeltelijk de kosten daarvan te laten dragen. Daarmee drukken deze kosten niet of minder op de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken buiten het gebied van het wateraanvoerproject. Als de meeropbrengst van de tariefdifferentiatie de kosten van het wateraanvoerproject volledig dekt, veranderen de tarieven voor overig ongebouwd buiten dat gebied in beginsel niet.

Het tarief in de voorbeeldberekening voor overig ongebouwd met wateraanvoer stijgt met 99 % en het tarief ongebouwd met wateraanvoer weg stijgt met 50 %. De stijging ten opzichte van de tarieven zonder tariefdifferentiatie is geen 100 % omdat het tarief overig ongebouwd waar de tariefdifferentiatie op gebaseerd is licht daalt. De stijging van het tarief ongebouwd wegen met wateraanvoer is procentueel maar 50 % omdat dit tarief al hoger was.

Tabel 3.5 Tariefdifferentiatie wateraanvoer: gevolgen voorbeeldberekening

Categorie	2025 zonder tariefdif.	2025 met tariefdif.	Vershil
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,09	-0,3%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen (EUR/ha)	54,41	54,26	-0,3%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	90,68	90,43	-0,3%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen weg(EUR/ha)	126,95	126,61	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen (EUR/ha)	72,54	72,35	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen - wateraanvoer (EUR/ha)	72,54	144,69	99%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen (EUR/ha)	108,82	108,52	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	145,09	144,69	-0,3%
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen - wateraanvoer weg (EUR/ha)	145,09	217,04	50%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen weg(EUR/ha)	181,36	180,87	-0,3%

3.5 Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen

De tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen heeft een effect op de tarieven voor gebouwde onroerende zaken. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met de

waarde gebouwd uit de Begroting 2023, de verdeling over woningen en niet-woningen zoals aanwezig is in de Memorie van Toelichting op de conceptwet in de internet consultatie⁴ en de gemiddelde waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen volgens de Waarderingskamer⁵ in 2022. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Op basis van de verdeling in de Memorie van Toelichting is aangenomen dat het waterschap:

- EUR 80.567.250.000 aan waarde woningen kent in 2022
- EUR 14.217.750.000 aan waarde niet-woningen kent in 2022

Op basis van de informatie van de Waarderingskamer is aangenomen dat:

- De gemiddelde waardeontwikkeling van woningen in 2022 9,5 % is
- De gemiddelde waardeontwikkeling van niet-woningen in 2022 0,3 % is

Op basis van de gemiddelde waardeontwikkeling is de maximale tariefdifferentiatie 5,88 %. De toepassing van deze maximale tariefdifferentiatie op het tarief gebouwd heeft tot gevolg dat het tarief woningen licht daalt met 3 % en het tarief niet-woningen stijgt met 20 %.

Het tarief woningen met tariefdifferentiatie is nagenoeg gelijk aan het tarief zonder tariefdifferentiatie in 2023. Hiermee is het effect van de grotere stijging van de waarde van woningen ten opzichte van niet-woningen volledig gecompenseerd. Ten opzicht van een kostentoedeling zonder tariefdifferentiatie daalt het tarief voor woningen met 3 % en stijgt het tarief voor niet-woningen met 20 %.

Tabel 3.6 Tariefdifferentiatie niet-/woningen

Categorie	2023	2025 zonder tariefdif	2025 met tariefdif.	Vershil 2025
Woningen binnendijs	0,05702 %	0,05703%	0,05529%	-3%
Niet-woningen binnendijs	0,05702 %	0,05703%	0,05854%	3%
Woningen buitendijs	0,01425 %	0,01426%	0,01382%	-3%
Niet-woningen buitendijs	0,01425 %	0,01426%	0,01707%	20%

⁴ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_waterschapsbelasting

⁵ <https://www.waarderingskamer.nl/woz-in-cijfers/feiten-over-de-woz/>

4 Conclusies

De nieuwe kostentoedelingssystematiek is wat betreft de benodigde berekeningen een vereenvoudiging ten opzichte van het huidige stelsel. De berekening op basis van economische waarde is komen te vervallen.

Het nieuwe stelsel, gebaseerd op de nieuwe verdeelsleutel, en de toegenomen bestuurlijke vrijheid geeft het Wetterskip Fryslan de mogelijkheden om de categorale verdeling gelijk te houden aan het oude stelsel. De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt, geeft de ruimte om op volledig ongewijzigde tarieven uit te komen. Om de tarieven nagenoeg gelijk te kunnen houden, wordt binnen de mogelijkheden van de bestuurlijke vrijheid het kostendeel ongebouwd met 4,0 % verlaagd én het aandeel natuur met 9,0 % verlaagd. Ten opzichte van de huidige kostentoedeling betekent dit een daling van 0,01 procentpunt voor ongebouwd en een stijging van 0,01 procentpunt voor gebouwd. De overige categorieën blijven dan ongewijzigd.

Het nieuwe lagere tarief voor ongebouwd openbare wegen levert automatisch een hoger tarief op voor het overig ongebouwd op. De totale opbrengst moet hetzelfde blijven.

De toegenomen bestuurlijke vrijheid geeft het waterschap de ruimte om hier op te anticiperen door er voor te kiezen juist het tarief overig ongebouwd gelijk te laten. De categorale waardeverhouding wordt hier dan op aangepast. Dit heeft wel tot gevolg dat het tarief voor het ongebouwd openbare wegen nog meer daalt en het tarief voor gebouwd zal stijgen.

Het inzetten van de aan het bestuur gegeven bestuurlijke vrijheid moet, zoals nu geformuleerd in de concept wetgeving, wel worden beargumenteerd op basis van gebiedskenmerken.

De tariefdifferentiaties wateraanvoer en woningen en niet-woningen zijn beschreven. Het is aan het waterschap om af te wegen om van deze tariefdifferentiaties gebruik te maken.



From: [Redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[Redacted]@WET>
Sent: donderdag 11 mei 2023 16:31
To: [Redacted] [Redacted] [Redacted]@tauw.com; [Redacted] [Redacted]
Subject: FW: WOZ-waarde

Hallo,

Onderstaande mail heb ik verzonden naar Noordelijk belastingkantoor. Nog diezelfde middag ben ik terug gebeld met de bevestiging dat de waarde van 99.511.000.000 de peildatum 1-1-2022 heeft.

Dit houdt in dat wij in het rapport uit moeten gaan van deze waarde. Deze waarde is in de eerste kwartaalrapportage van het Noordelijk Belastingkantoor bevestigd.

De verschuiving tussen gebouwd en ongebouwd wordt hierdoor nog groter maar dit kunnen we onderbouwen.

Mocht het bestuur toch iets anders willen (bijv naar peildatum 1-1-2023) dan is dat een bestuurlijke keuze.

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E. [Redacted]@weterskipfryslan.nl

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 1 mei 2023 16:07

Aan: [Redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl; [Redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl

Onderwerp: WOZ-waarde

Hallo,

In maart 2023 heb ik jullie gevraagd naar de WOZ-waarde in verband met ons kostentoedelingsonderzoek. Jullie hebben toen onderstaande gegevens opgeleverd:

Met peildatum wordt bedoeld de aanvang van het belastingjaar en niet waarde peildatum, die is nl. nog een jaar daarvoor.

De huidige prognose is dat de totale waarde voor 2022 en 2023 doorgroeit naar de volgende omvang:

Waterschap	Prognose waarde 2022	Toegerekende oppervlakte 2022	Prognose waarde 2023	Toegerekende oppervlakte 2023
WSF	87.752.000.000	40.000 ha.	99.511.000.000	40.300 ha.

Als peildatum voor de waardebepaling gaan we uit van 1-1-2022. Heeft de WOZ-waarde die hierboven is aangegeven bij Prognose waarde 2023 als peildatum 1-1-2022?

Uit het eerste concept-rapport (met doorrekening 87.752.000.000) komt een forse verschuiving van ongebouwd naar gebouwd naar voren vandaar dat ik het zeker wil weten. Als we moeten rekenen met de WOZ-waarde van € 99.511.000.000 wordt deze verschuiving namelijk nog veel groter.

Hoor graag van één van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E. [Redacted]@weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Sent: vrijdag 12 mei 2023 15:46
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: Levering GIS data Kostentoedeling

Goedemiddag [redacted],

Hierbij de data voor de kostentoedeling.

Zie : [WF](#)

Met vriendelijke groet,

J

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M

J





From: [Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 19 mei 2023 12:14
To: [Redacted] [Redacted] [Redacted] [Redacted]
Subject: Stukken op routen voor DB van 13 juni

Goedemorgen,

Jullie hebben stukken op route staan voor het DB van 13 juni. Ivm pinkstermaandag is het DB agendaoverleg hiervoor verschoven van maandag 29 mei naar donderdag 25 mei. Dit betekent dat de deadline voor de stukken is verschoven naar **a.s. dinsdag 23 mei 12.00 uur**.

Zouden jullie hier rekening mee willen houden? De tsjektafel voor de stukken is a.s. maandag dus mocht n.a.v.. hiervan het stuk nog aangepast moeten worden dan heb je hier alleen maandagmiddag/dinsdagochtend nog voor.

Hoop jullie hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,



Assistent bestuur en directie
Werkdagen: ma | di | do



[Redacted]@weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân 058 – 292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.



From: [Redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-@WET>
Sent: vrijdag 19 mei 2023 14:49
To: [Redacted]
Subject: Voorstel KTV 2024
Attachments: Voorstel AB versie 2023 05 19.docx

Hallo collega's,

In de bijlage het concept-voorstel voor de behandeling van de kostentoedeling 2024. Willen jullie dit kritisch beoordelen en eventuele opmerkingen/aanpassingen/aanvullingen aan mij door geven?
TAUW is naar aanleiding van de bespreking van het concept-rapport nog bezig om het rapport aan te passen. Ik hoop de aangepaste versie maandag 22 mei 2023 te ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [Redacted]
E [Redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Betrokken collega's	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. [REDACTED] J / [REDACTED] J 2. [REDACTED] J

Advies aan DB-agendaoverleg	<p>Op deze plek kun je zelf of de adviseurs desgewenst een nadere opmerking maken. De tsjektafel zal hier een integraal advies aan het DB agendaoverleg op baseren. Dit advies zal niet verder gaan naar portefeuillehouder/DB</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.
-----------------------------	---

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening
Steller	[REDACTED] J
Opgavemanager	[REDACTED] J

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023	
L.B.M.C. Kroon Dijkgraaf	O. Bijlsma Secretaris-directeur

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Een ingezetenenpercentage van 28%
2. De peildatum te bepalen op 1-1-2022
3. Tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen

De concept-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Samen met een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen berekend zoals weergegeven onder punt 2.1.2. De nu opgestelde kostentoedeling is alleen bestemd voor het jaar 2024. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel van de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe stelsel is 1-1-2025.

Beoogd resultaat

Een vastgestelde kostentoedelingsverordening 2024 op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1.1 *Wijziging van het ingezetenenpercentage is niet nodig*

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Friesland valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2018 is besloten om het ingezetenenpercentage vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering. De meer algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. Omdat de inwonerdichtheid en het algemeen belang van de categorie ingezetenen niet of nauwelijks is gewijzigd wordt het nu geldende percentage van 28% gehandhaafd.

2.1 *1 januari 2022 is de meest recente datum die haalbaar is*

Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedeling. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van

ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren is er voor gekozen om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

2.2 De kostenaandelen voor gebouwd, ongebouwd en natuur volgen uit de berekening van de waarden per 1-1-2022.

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2012. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 54,6%.

3.1 Tariefdifferentiatie binnendijks-buitendijks voor gebouwde en ongebouwde onroerende zaken

De buitendijks gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijks gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale verlaging van 75%.

3.2 Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijks en binnendijks) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijks zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

3.3 De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd.

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

3.4 Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door

het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het hogere belang dat wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

Inspreekrijp verklaren concept-kostentoedeling 2024-2028

De concept-kostentoedelingsverordening 2024-2028 wordt na het inspraakrijp verklaren gedurende de wettelijke termijn van zes weken ter inzage gelegd. Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Inhoud concept-kostentoedeling 2024-2028

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de totale waarden van gebouwd, ongebouwd en natuur. Samen met een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de volgende kostenaandelen berekend:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	28,0%
Gebouwd	47,6%	54,6%
Ongebouwd	24,0%	17,1%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetendeel op een ander percentage vast te stellen. Het huidige percentage van 28% wordt vanaf 2014 gehanteerd. De opbouw van dit percentage is als volgt:

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1%
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	<u>1%</u>
Totaal	<u>28%</u>

Een verlaging/verhoging van het ingezetendeel zal invloed hebben op de aandelen van de andere drie categorieën waarbij het grootste gedeelte van de aanpassing door de waardeverhouding terecht zal komen bij de categorie gebouwd.

Een ander alternatief is om de peildatum te verschuiven naar 1-1-2023. Deze datum ligt dichterbij de ingangsdatum van 1-1-2024. De verkoopcijfers van ongebouwde eigendommen over het jaar 2022 zijn bekend. Op grond van deze cijfers kan een gemiddelde prijs per hectare per 1-1-2023 worden berekend. De WOZ—waarde per 1-1-2023 is echter (nog) niet bekend. De WOZ-waarde met peildatum 1-1-2023 wordt in de loop van 2023 door de inliggende gemeenten vastgesteld en begin 2024 via een beschikking aan de eigenaren meegedeeld. De WOZ-waarde zou op basis van de verwachte landelijke en regionale ontwikkelingen kunnen worden ingeschat. Een hogere waarde van ongebouwd zou met een eventuele daling van de WOZ-waarde kunnen

zorgen voor een minder sterke verschuiving van de kostenaandelen tussen de categorieën dan nu het geval is op basis van de gegevens met peildatum 1-1-2022.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel. Het voorstel van de Minister aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de raad van State. De planning is erop gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Mocht dit proces vertraging oplopen dan zal er voor het jaar 2025 weer een nieuwe kostentoedeling moeten worden vastgesteld met een nieuwe waardebeplating met peildatum 1-1-2023.

Financiën en capaciteit

Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen. In de bijlage zijn de financiële gevolgen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De concept—verordening zal van 19 juli tot en met 20 september ter inzage worden gelegd. Belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan u worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier bekend worden gemaakt.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Bijlage 1: Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening

Kostenaandelen op basis van nieuwe kostentoedeling

	2023(huidig)	2024	Vershil
Ingezetenen	28,0%	28,0%	0,0%
Gebouwd	47,6%	54,6%	+ 7,0%
Ongebouwd	24,0%	17,1%	-/-6,9%
Natuur	0,4%	0,3%	-/- 0,1%
Totaal	100,0%	100,0%	0,0%

Tarieven op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

	2023	2024	Mutatie t.o.v. huidige situatie
Tarieven per categorie			
Ingezetene (woonruimte)	107,43	107,43	0,00
Binnendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	0,05702%	0,06540%	+ 0,00838%
Buitendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	0,01425%	0,01635%	+ 0,00210%
Ongebouwd:			
/buitendijks onbemalen (hectare)	18,14	12,93	-5,21
buitendijks onbemalen wegen (hectare)	90,71	64,63	-26,08
buitendijks bemalen (hectare)	54,43	38,78	-15,65
buitendijks bemalen wegen (hectare)	127,00	90,49	-36,51
binnendijks onbemalen (hectare)	72,57	51,71	-20,86
binnendijks onbemalen wegen (hectare)	145,14	103,41	-41,73
binnendijks bemalen (hectare)	108,86	77,56	-31,3
binnendijks bemalen wegen (hectare)	181,43	129,27	-52,16
Natuur (hectare)	8,67	6,50	-2,17

Voorbeeldberekening op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

			2023	2024
	Eenheden	Omslageneheid		
Zuiveringsheffing	3	VE	175,92	175,92
Ingezetenen	1	Woonruimte	107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	102,64	117,72
Ongebouwd	60	Hectare	6.531,60	4.653,60
Natuur	5	Hectare	43,35	32,50
TOTAAL			6.960,94	5.087,17

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: vrijdag 19 mei 2023 15:41
To: [redacted] J
Subject: RE: Kostentoedelingsverordening
Attachments: Memo kostentoedeling ingaande 2024 v1.pdf

Hoi [redacted] J

Zie bijgaande memo die in DB is behandeld. Hierin staat ook de planning. Wordt allemaal krap omdat TAUW ook met personeelskrapte zit. Heb het aangepaste rapport nog niet ontvangen. Komt waarschijnlijk maandag.

Groet,

[redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E [redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@weterskipfryslan.nl)

Van: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>

Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 15:19

Aan: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Kostentoedelingsverordening

Hallo [redacted] J

[redacted] J is penvoerder en ik zorg ervoor dat het op route gaat en verdedig de stukken.
Wat is de tijdsplanning?

Met vriendelijke groet,

[redacted] J

Senior juridisch adviseur

Werkdagen: ma | di | do | vr

Weterskip Fryslân | M [redacted] J | Fryslânplein 3 Leeuwarden | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden |

[redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@weterskipfryslan.nl)

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 14:50
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Kostentoedelingsverordening

Hallo [redacted]

Hoe ver ben jij met de kostentoedelingsverordening? De stukken moeten binnenkort op route naar DB en AB.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Memo dagelijks bestuur

Aan	Dagelijks bestuur
Van	
Onderwerp	Kostentoedeling ingaande 2024
Datum	8 februari 2023

INLEIDING

De huidige kostenkostentoedeling is vastgesteld in 2018 en geldt voor de jaren 2019-2023. Op grond van artikel 120 van de Waterschapswet moet de kostentoedeling ten minste eenmaal in de vijf jaren worden herzien. Dit houdt in dat er in 2023 een nieuwe kostentoedeling moet worden opgesteld waarin de kostenaandelen van de vier categorieën van de watersysteemheffing worden vastgelegd. De vier categorieën zijn: Ingezetenen, Gebouwde eigendommen, Ongebouwde eigendommen en Natuur.

De huidige toedelingspercentages zijn:

Ingezetenen	28,0%
Gebouwd	47,6%
Ongebouwd	24,0%
Natuur	0,4%

METHODE

Het aandeel ingezetenen volgt uit het aantal inwoners per vierkante kilometers binnen het beheergebied van Wetterskip Fryslân. Dit aantal is voor Wetterskip Fryslân ongeveer 200 per vierkante kilometer en het waterschap valt daarmee in de laagste van de drie wettelijke klassen. Het toedelingspercentage voor de categorie ingezetenen in deze laagste klasse is minimaal 20% en maximaal 30%. In 2018 is het aandeel voor de categorie vastgesteld op 28%.

De toedeling van het kostendeel van de categorieën gebouwd, ongebouwd en natuur wordt bepaald op basis van de waarde van de onroerende zaken in het economisch verkeer.

Voor het bepalen van de waardeverhouding van de categorieën gebouwd, ongebouwd en natuur en de onderbouwing van de waarde zal een onderzoek worden uitgevoerd door TAUW. Zij zullen hiervoor de taxatiewijzer, benodigd voor het berekenen van de kostprijs van de (hoofd)wegen per hectare, actualiseren. Daarnaast zal met behulp van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) de oppervlakte van de wegen worden bepaald. De waarde van ongebouwd wordt bepaald aan de hand van transacties van agrarische gronden binnen het gebied van het waterschap in de periode rond de peildatum. De waarde van natuurgrond is wettelijk gesteld op 20% van de gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden binnen het gebied van het waterschap.

De peildatum van de waarde van de categorieën is wettelijk bepaald op maximaal twee jaar voor de datum van inwerkingtreding. Bij een ingangsdatum van 1-1-2024 betekent dit dat de peildatum maximaal 1-1-2022 is. Bij de huidige kostentoedeling is gekozen voor een peildatum van één jaar voor de datum van inwerkingtreding. Het uitgangspunt bij het komende onderzoek is dat de peildatum zo dicht mogelijk bij de datum van inwerkingtreding zal liggen, in dit geval dus 1-1-2023.

Het belastingstelsel van de waterschappen zal mogelijk per 1-1-2025 worden gewijzigd. De bepaling van het ingezetenaandeel zal niet wijzigen. De aandelen van de categorieën ongebouwd en natuur zal in de nieuwe situatie gebeuren op basis van gebiedskenmerken: de mate waarin in het gebied van het waterschap sprake is van natuur of van ongebouwde gronden bepaalt de hoogte van het kostenaandeel. Na de bepaling van de percentages voor deze drie categorieën is ook het percentage voor de vierde categorie gebouwd bekend. De bandbreedte voor gebouwd is de resultante van de bandbreedtes van de drie andere categorieën. In het rapport zal eventueel ook aandacht aan de gevolgen van deze nieuwe werkwijze worden besteed.

KOSTEN ONDERZOEK

Door TAUW is een offerte uitgebracht voor het uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van een rapportage.

Het project is aangeboden voor een vaste prijs van EUR [redacted] K exclusief BTW.

Deze prijs is opgebouwd uit:

- | | | |
|---|------------|--------------|
| • Coördinatie, voorbereiding en kwaliteitsborging | EUR | [redacted] |
| • Verzamelen gegevens en uitvoeren berekeningen 'waarde' | EUR | [redacted] |
| • Verzamelen gegevens en uitvoeren berekeningen 'oppervlakte' | EUR | [redacted] |
| • Actualiseren taxatiewijzer | EUR | [redacted] |
| • Overleg: Twee digitale overleggen (2 personen) | EUR | [redacted] |
| • Rapportage (concept en definitief) | EUR | [redacted] K |
| • Verzorgen presentatie voor bestuur | EUR | [redacted] |
| • Tariefberekening | EUR | [redacted] |
| • Doorkijk gevolgen nieuwe belastingstelsel | EUR | [redacted] |
| TOTAAL | EUR | [redacted] |

Totaalprijs: € [redacted] K ex BTW = € [redacted] K inclusief BTW

De kosten zullen worden gedekt uit het budget Overige diensten door derden, vakgroep Control, Financiën en Inkoop.

Na oplevering van het rapport zal intern nog een onderzoek plaatsvinden of de inhoud van het rapport zorgvuldig en naar inhoud inzichtelijk en afdoende is opgesteld. De uitkomst van dit onderzoek zal mee worden genomen in het uiteindelijke voorstel voor de kostentoedeling 2024 aan het algemeen bestuur.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

GLOBALE PLANNING KOSTENTOEDELINGSONDERZOEK 2024-2028

Februari – 1 mei 2023	Opstellen kostentoedelingsrapport + bestuursvoorstel
24 mei 2023	Behandeling voorstel in DO
30 mei 2023	1 ^e behandeling voorstel in DB
13 juni 2023	Eventueel 2 ^e behandeling in DB
3 juli of 17 juli 2023	Commissie of AB inspraakrijpverklaring
18 juli 2023 – 12 september 2023	Ter inzagelegging concept-verordening (in verband met vakantie 8 weken ipv wettelijke 6 weken)
13 – 22 september 2023	Behandeling eventuele inspraakreacties
5 oktober 2023	Behandeling voorstel en reactie op inspraak door DO
10 oktober 2023	Behandeling en vaststellen verordening door DB
6/7 november 2023	Behandeling in adviescommissies
20 november 2023	Vaststelling door AB

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

[Redacted]

From: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 19 mei 2023 15:54
To: [Redacted]
Subject: RE: Kostentoedelingsverordening

Hoi [Redacted]

Begrijp wat je bedoelt. Er is nog DB op 27 juni en 11 juli. Uiterlijk 11 juli moet het door naar AB om niet in problemen te komen met de planning.

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 15:41
Aan: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Kostentoedelingsverordening

Hoi [Redacted]

Zie bijgaande memo die in DB is behandeld. Hierin staat ook de planning. Wordt allemaal krap omdat TAUW ook met personeelskrapte zit. Heb het aangepaste rapport nog niet ontvangen. Komt waarschijnlijk maandag.

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [Redacted]

E. [Redacted]@weterskipfryslan.nl

Van: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 15:19
Aan: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Kostentoedelingsverordening

Hallo [Redacted]

[Redacted] is penvoerder en ik zorg ervoor dat het op route gaat en verdedig de stukken.
Wat is de tijdsplanning?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Senior juridisch adviseur

Werkdagen: ma | di | do | vr

Wetterskip Fryslân | M [redacted] | Fryslânplein 3 Leeuwarden | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden |
[redacted] @wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

Van: [redacted] @wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 19 [redacted]
[redacted] @wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Kostentoedelingsverordening

Hallo [redacted]

Hoe ver ben jij met de kostentoedelingsverordening? De stukken moeten binnenkort op route naar DB en AB.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted] @wetterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

sharepoint-noreply@wetterskipfryslan.nl

From: sharepoint-noreply@wetterskipfryslan.nl
Sent: vrijdag 19 mei 2023 10:22
To: [REDACTED] J
Subject: OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor opgavemanager

Werkstroommelding

Beste [REDACTED] J

Er staat een taak voor je klaar ten aanzien van OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor opgavemanager.

Het betreft de taak: Vrijgeven vergaderstuk voor opgavemanager.

Je bent de steller van een vergaderstuk. Met je opdrachtgever heb je al afgestemd wat er nodig is, en anders heb je dat gesprek binnenkort. De eerste stap is nu het opstellen van het juiste document, of van de juiste documenten. Betrek hierbij relevante adviseurs, bijvoorbeeld van control, juridische zaken en communicatie. Zorg dat zij het stuk kennen en er waar nodig ook input voor hebben gegeven.

Het aanmaken van de stukken doe je via de Eformity app in het dossier.

Klik [hier](#) om naar het dossier te gaan.

Klik [hier](#) om de taak als afgehandeld te registreren.

Met vriendelijke groet,
SharePoint

Dit is een automatisch verstuurd bericht

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: maandag 22 mei 2023 09:47
To: [redacted]
Subject: RE: Voorstel KTV 2024
Attachments: Voorstel AB versie 2023 05 19 Kostentoedelingverdeling.docx

Hoi [redacted]

Ben jij er (samen met [redacted] en Tauw?) ook 18 juli om toelichting te geven als het AB hierover een besluit neemt?

Bijgevoegd nog een paar tekstuele wijzigingen en opmerkingen.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 14:49

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: Voorstel KTV 2024

Hallo collega's,

In de bijlage het concept-voorstel voor de behandeling van de kostentoedeling 2024. Willen jullie dit kritisch beoordelen en eventuele opmerkingen/aanpassingen/aanvullingen aan mij door geven?

TAUW is naar aanleiding van de bespreking van het concept-rapport nog bezig om het rapport aan te passen. Ik hoop de aangepaste versie maandag 22 mei 2023 te ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Betrokken collega's	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. [Redacted] J / [Redacted] J 2. [Redacted] J 3. [Redacted] J 4. [Redacted] J

Advies aan DB-agendaoverleg	<p>Op deze plek kun je zelf of de adviseurs desgewenst een nadere opmerking maken. De tsjektafel zal hier een integraal advies aan het DB agendaoverleg op baseren. Dit advies zal niet verder gaan naar portefeuillehouder/DB</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.
-----------------------------	---

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening
Steller	[Redacted] J
Opgavemanager	[Redacted] J

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023	
L.B.M.C. Kroon Dijkgraaf	O. Bijlsma Secretaris-directeur

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Een ingezetenenpercentage van 28%
2. De peildatum te bepalen op 1-1-2022
3. Tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen

De concept-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is door een extern gespecialiseerd bureau een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Samen met een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen berekend zoals weergegeven onder punt 2.1.2. De nu opgestelde kostentoedeling is alleen bestemd voor het jaar 2024. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel van de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe stelsel is 1-1-2025 en dit kan leiden tot een aanpassing van de kostentoedeling.

Beoogd resultaat

Een vastgestelde kostentoedelingsverordening 2024 op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1.1 *Wijziging van het ingezetenenpercentage is niet nodig*

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de Waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Friesland valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2018 is besloten om het ingezetenenpercentage vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering. De meer algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. Omdat de inwonerdichtheid en het algemeen belang van de categorie ingezetenen niet of nauwelijks is gewijzigd, wordt het nu geldende percentage van 28% gehandhaafd.

2.1 *1 januari 2022 is de meest recente datum die haalbaar is*

Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedeling. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren is er voor gekozen om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

2.2 De kostenaandelen voor gebouwd, ongebouwd en natuur volgen uit de berekening van de waarden per 1-1-2022.

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2012. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 54,6%.

3.1 Tariefdifferentiatie binnendijks-buitendijks voor gebouwde en ongebouwde onroerende zaken

De buitendijks gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijks gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale verlaging van 75%.

3.2 Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijks en binnendijks) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijks zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

3.3 De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd.

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

3.4 Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het hogere belang dat wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

Inspreekrijp verklaren concept-kostentoedeling 2024-2028

De concept-kostentoedelingsverordening 2024-2028 wordt na het inspraakrijp verklaren gedurende de wettelijke termijn van zes weken ter inzage gelegd. Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Inhoud concept-kostentoedeling 2024-2028

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de totale waarden van gebouwd, ongebouwd en natuur. Samen met een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de volgende kostenaandelen berekend:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	28,0%
Gebouwd	47,6%	54,6%
Ongebouwd	24,0%	17,1%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetenenendeel op een ander percentage vast te stellen. Het huidige percentage van 28% wordt vanaf 2014 gehanteerd. De opbouw van dit percentage is als volgt:

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1%
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	1%
Totaal	<u>28%</u>

Een verlaging/verhoging van het ingezetenenendeel zal invloed hebben op de aandelen van de andere drie categorieën waarbij het grootste gedeelte van de aanpassing door de waardeverhouding terecht zal komen bij de categorie gebouwd.

Een ander alternatief is om de peildatum te verschuiven naar 1-1-2023. Deze datum ligt dichterbij de ingangsdatum van 1-1-2024. De verkoopcijfers van ongebouwde eigendommen over het jaar 2022 zijn bekend. Op grond van deze cijfers kan een gemiddelde prijs per hectare per 1-1-2023 worden berekend. De WOZ-waarde per 1-1-2023 is echter (nog) niet bekend. De WOZ-waarde met peildatum 1-1-2023 wordt in de loop van 2023 door de inliggende gemeenten vastgesteld en begin 2024 via een beschikking aan de eigenaren meegedeeld. De WOZ-waarde

zou op basis van de verwachte landelijke en regionale ontwikkelingen kunnen worden ingeschat. Een hogere waarde van ongebouwd zou met een eventuele daling van de WOZ-waarde kunnen zorgen voor een minder sterke verschuiving van de kostenaandelen tussen de categorieën dan nu het geval is op basis van de gegevens met peildatum 1-1-2022.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel. Het voorstel van de Minister aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de raad van State. De planning is erop gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Mocht dit proces vertraging oplopen dan zal er voor het jaar 2025 weer een nieuwe kostentoedeling moeten worden vastgesteld met een nieuwe waardebepaling met peildatum 1-1-2023.

Financiën en capaciteit

Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen. In de bijlage zijn de financiële gevolgen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De concept—verordening zal van 19 juli tot en met 20 september 2023 ter inzage worden gelegd. Belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan u worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier bekend worden gemaakt.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Bijlage 1: Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening

Kostenaandelen op basis van nieuwe kostentoedeling

	2023(huidig)	2024	Vershil
Ingezetenen	28,0%	28,0%	0,0%
Gebouwd	47,6%	54,6%	+ 7,0%
Ongebouwd	24,0%	17,1%	-/-6,9%
Natuur	0,4%	0,3%	-/- 0,1%
Totaal	100,0%	100,0%	0,0%

Tarieven op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

	2023	2024	Mutatie t.o.v. huidige situatie
Tarieven per categorie			
Ingezetene (woonruimte)	107,43	107,43	0,00
Binnendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	0,05702%	0,06540%	+ 0,00838%
Buitendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	0,01425%	0,01635%	+ 0,00210%
Ongebouwd:			
/buitendijks onbemalen (hectare)	18,14	12,93	-5,21
buitendijks onbemalen wegen (hectare)	90,71	64,63	-26,08
buitendijks bemalen (hectare)	54,43	38,78	-15,65
buitendijks bemalen wegen (hectare)	127,00	90,49	-36,51
binnendijks onbemalen (hectare)	72,57	51,71	-20,86
binnendijks onbemalen wegen (hectare)	145,14	103,41	-41,73
binnendijks bemalen (hectare)	108,86	77,56	-31,3
binnendijks bemalen wegen (hectare)	181,43	129,27	-52,16
Natuur (hectare)	8,67	6,50	-2,17

Voorbeeldberekening op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

			2023	2024
	Eenheden	Omslageneheid		
Zuiveringsheffing	3	VE	175,92	175,92
Ingezetenen	1	Woonruimte	107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	102,64	117,72
Ongebouwd	60	Hectare	6.531,60	4.653,60
Natuur	5	Hectare	43,35	32,50
TOTAAL			6.960,94	5.087,17

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: maandag 22 mei 2023 15:56
To: [redacted]
Subject: RE: Voorstel KTV 2024
Attachments: Voorstel AB versie 2023 opmerkingen HdR.docx; wsb-2021-11809 ter inzagelegging kostentoedelingsverordening Delfland.pdf

Zie mijn opmerkingen/toevoegingen.
Ook bijgesloten een voorbeeld advertentie van de ter inzagelegging

Met vriendelijke groet,

J

Senior juridisch adviseur
Weterskip Fryslân M [redacted] | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted]@weterskip Fryslan|
www.weterskipfryslan.nl

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 14:49
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Voorstel KTV 2024

Hallo collega's,

In de bijlage het concept-voorstel voor de behandeling van de kostentoedeling 2024. Willen jullie dit kritisch beoordelen en eventuele opmerkingen/aanpassingen/aanvullingen aan mij door geven?
TAUW is naar aanleiding van de bespreking van het concept-rapport nog bezig om het rapport aan te passen. Ik hoop de aangepaste versie maandag 22 mei 2023 te ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl



EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Betrokken collega's	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. [REDACTED] J / [REDACTED] J 2. [REDACTED] J

Advies aan DB-agendaoverleg	<p>Op deze plek kun je zelf of de adviseurs desgewenst een nadere opmerking maken. De tsjektafel zal hier een integraal advies aan het DB agendaoverleg op baseren. Dit advies zal niet verder gaan naar portefeuillehouder/DB</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.
-----------------------------	---

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening
Steller	[REDACTED] J
Opgavemanager	[REDACTED] J

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023	
L.B.M.C. Kroon Dijkgraaf	O. Bijlsma Secretaris-directeur

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Een ingezetenenpercentage van 28%
2. De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerende zaken te bepalen op 1-1-2022.
3. Tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op..... (toch even de gehanteerde verhoging en verlaging noemen lijkt me).
4. De ontwerp kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen.

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Samen met een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen berekend zoals weergegeven onder punt 2.1.2. De nu opgestelde kostentoedeling is alleen bestemd voor het jaar 2024. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel van de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe belastingstelsel is 1-1-2025.

Beoogd resultaat

Het kunnen beschikken over een kostentoedelingsverordening voor het jaar 2024 op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1.1 *Wijziging van het ingezetenenpercentage is niet nodig*

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Fryslân valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2018 is besloten om het ingezetenenpercentage vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering van de waterschapsbelasting. De meer algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. Omdat de inwonerdichtheid en het algemeen belang van de categorie

ingezetenen niet of nauwelijks is gewijzigd stellen wij voor het nu geldende percentage van 28% voor ingezetenen te handhaven.

3.1 De peildatum voor de waardebepaling van gebouwd en ongebouwd te bepalen op 1-1-2022.

1 januari 2022 is voor de waardebepaling van gebouwd en ongebouwde onroerende zaken de meest recente datum die haalbaar is. Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedeling. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren is er voor gekozen om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

3.2. kostenaandelen voor gebouwd, ongebouwd en natuur volgen uit de berekening van de waarden per 1-1-2022.

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2012. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 54,6%.

3.3 *Tariefdifferentiatie binnendijks-buitendijks voor gebouwde en ongebouwde onroerende zaken*

De buitendijks gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijks gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale verlaging van 75%.

3.4 *Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken*

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijks en binnendijks) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijks zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

3.5 *De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd.*

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen

de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

3.6 Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het grotere belang dat wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

4. De ontwerp kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen.

Indien er overeenstemming is over de uitgangspunten die ten grond liggen aan de kostentoedeling kan door u de ontwerp kostentoedelingsverordening worden vastgesteld. Na de vaststelling zal de ontwerp kostentoedelingsverordening door het dagelijks bestuur in het kader van de inspraak ter inzage worden gelegd voor ingezetenen en belanghebbenden.

Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Inhoud concept-kostentoedeling 2024-2028

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de totale waarden van gebouwd, ongebouwd en natuur. Samen met een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de volgende kostenaandelen berekend:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	28,0%
Gebouwd	47,6%	54,6%
Ongebouwd	24,0%	17,1%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetendeel op een ander percentage vast te stellen. Het huidige percentage van 28% wordt vanaf 2014 gehanteerd. De opbouw van dit percentage is als volgt:

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1%
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	<u>1%</u>

Totaal 28%

Een verlaging/verhoging van het ingezetendeel zal invloed hebben op de aandelen van de andere drie categorieën waarbij het grootste gedeelte van de aanpassing door de waardeverhouding terecht zal komen bij de categorie gebouwd.

Een ander alternatief is om de peildatum te verschuiven naar 1-1-2023. Deze datum ligt dichterbij de ingangsdatum van 1-1-2024. De verkoopcijfers van ongebouwde eigendommen over het jaar 2022 zijn bekend. Op grond van deze cijfers kan een gemiddelde prijs per hectare per 1-1-2023 worden berekend. De WOZ—waarde per 1-1-2023 is echter (nog) niet bekend. De WOZ-waarde met peildatum 1-1-2023 wordt in de loop van 2023 door de inliggende gemeenten vastgesteld en begin 2024 via een beschikking aan de eigenaren meegedeeld. De WOZ-waarde zou op basis van de verwachte landelijke en regionale ontwikkelingen kunnen worden ingeschat. Een hogere waarde van ongebouwd zou met een eventuele daling van de WOZ-waarde kunnen zorgen voor een minder sterke verschuiving van de kostenaandelen tussen de categorieën dan nu het geval is op basis van de gegevens met peildatum 1-1-2022.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel voor de waterschappen. Het voorstel van de Minister I en M aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de raad van State. De planning is er op gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Mocht dit proces vertraging oplopen dan zal er voor het jaar 2025 weer een nieuwe kostentoedeling moeten worden vastgesteld met een nieuwe waardebepaling met peildatum 1-1-2023.

Financiën en capaciteit

Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen. In de bijlage zijn de financiële gevolgen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De ontwerp kostentoedelingsverordening zal van 19 juli tot en met 20 september ter inzage worden gelegd. Ingezetenen en belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening aan het dagelijks bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier bekend via plaatsing in het waterschapsblad op overheid.nl worden gemaakt.